

ახალი ტექნოლოგია

2015 წელი, 24 - 30 სექტემბერი

ფასი 1 ლარი 50 თეთრი

№27 (701) ბაზრობის 1998 წლიდან

www.axaliganatleba.ge

გამოსდების ცენტრი მზად არის, გადავიღოს ელექტრონული ფორმატის ტესტირებაზე

გვესაუბრება შეფასებისა და გამოსდების ეროვნული ცენტრის ხელმძღვანელი მაია მიმინოშვილი

„ძალიან აქტიურად ვმუშაობთ იმაზე, რომ ეროვნულ გამოცდებზე, ადმინისტრირების პროცესში, გამოვიყენოთ ახალი ტექნოლოგიები და ქალაქით და ფანქრით ტესტები ელექტრონული ფორმატის ტესტებით ჩავანაცვლოთ. ბუნებრივია, ეს გარკვეულ საკითხებთანაა დაკავშირებული, რაც აუცილებლად უნდა მოგვარდეს – საგამოცდო ცენტრები უნდა აღიჭურვოს შესაბამისი ტექნიკით. ჩვენი ორგანიზაცია მზად არის გადავიღოს ელექტრონული ფორმატის ტესტირებაზე. თუ გადაწყვეტილება მიღებული იქნება, ამ სიახლეს უკვე 2016 წლისთვის შევთავაზებთ აბიტურიენტებს.“

გვერდი 4

სქემის პირველი დატვირთული წელი, ანუ პროცესების გამოსდა

გვესაუბრება მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის მოადგილე ირინა აბულაძე

„ახლა, რეალურად, პროცესების გამოცდა მიმდინარეობს. პირველი წელი საპილოტეა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ინსტრუმენტები, რაც მასწავლებელთა თვითგანვითარებისა და შეფასებისთვის შემუშავდა, წელს გამოიცდება. ჩვენ რეალურად ვნახავთ, ფართო მასშტაბში, როგორ მუშაობს სქემა, რაც მომავალში მოდიფიცირების საშუალებას მოგვცემს.“

გვერდი 6

სსიპ-შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი

ასხადებს 2015 წლის მოსწავლე გამომგონებელთა და აკვლევართა კონკურსს „ლეონარდო და ვინჩი“

მოსწავლე გამომგონებელთა და მკვლევართა კონკურსის „ლეონარდო და ვინჩი“ მიზანია: ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მიმდინარე რეფორმების ხელშეწყობა; სასწავლო პროცესის სტიმულირება-სრულყოფა, სწავლისადმი ინტერესის გაღვივება; ინოვაციებისა და ტექნიკის მიმართ მოსწავლეთა ინტერესის გაღვივება; შემოქმედებითი აზროვნებისა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარება.

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია პირს, რომელიც არის საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების (სახელმწიფო და კერძო სკოლების) VII-XII კლასის მოსწავლე.

ინტელის საერთაშორისო სამეცნიერო და საინჟინრო კონკურსში (Intel ISEF) მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ მოსწავლე გამომგონებელთა „ლეონარდო და ვინჩის“ 2015 წლის კონკურსში გამარჯვებულ მხოლოდ IX-XII კლასის მოსწავლეებს.

კონკურსი ორ ეტაპად ჩატარდება:

კონკურსის პირველ ეტაპზე, საგანაცხადო ფორმა და კვლევის გეგმა/პირველადი იდეა (ატვირთული PDF ფაილის სახით) კონკურსის მონაწილემ უნდა გამოაგზავნოს შემდეგ ელფოსტის მისამართზე: leonardo2015@rustaveli.org.ge საკონკურსო კომისია წარდგინდს საგანაცხადო ფორმასა და კვლევის გეგმას/პირველადი იდეას განიხილავს პირველი ეტაპის შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით და განსაზღვრავს კონკურსის მეორე ეტაპზე გადასულ პროექტებს.

კონკურსის მეორე ეტაპზე გადასულმა მოსწავლეებმა განაცხადი უნდა დაარეგისტრირონ ფონდის ელექტრონულ ბაზაში. ფონდის ელექტრონულ ბაზაშივე უნდა აიტვირთოს პროექტის აღწერილობისა და საილუსტრაციო მატერიალს/მოდელის ან/და ნახაზის შემცველი ელექტრონული ფაილები (ფოტოები). დასაშვებია ნახაზების დასკანერებული ვარიანტის ატვირთვა. ასევე უნდა აიტვირთოს ხელმძღვანელის და შესაბამისი დარგის მეცნიერის ან ზედამხედველის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) პროფესიული ბიოგრაფიები. განაცხადის დარეგისტრირების შემდგომ მონაწილეებმა უნდა ამოებტონ შევსებული „განაცხადი კონკურსში მონაწილეობის შესახებ“ და ხელმოწერილი სახით (საილუსტრაციო ნახაზთან/მოდელთან/მაკეტთან ერთად) წარადგინონ ფონდში, ხოლო რეგიონებში მცხოვრებმა მონაწილეებმა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოების (შესაბამისი რაიონის) საგანმანათლებლო რესურსცენტრში.

კონკურსის ადმინისტრირების განრიგი:

- 15/10/2015 16:00 სთ – ელექტრონული განაცხადების გამოგზავნის ბოლო ვადა;
- 16/10/2015 16:00 სთ – კვლევის გეგმის/პირველადი იდეის და შევსებული საგანაცხადო ფორმის კანცელარიაში შემოტანის ბოლო ვადა;
- 23/10/2015 – პირველი ეტაპის შედეგების გამოცხადება;
- 30/11/2015 17:00 სთ – მეორე ეტაპზე საკონკურსო განაცხადის ელექტრონულ ბაზაში რეგისტრაციის ბოლო ვადა;
- 01/12/2015 18:00 სთ – განაცხადი კონკურსში მონაწილეობის შესახებ და საილუსტრაციო ნახაზი/მოდელი/მაკეტი რაიონულ რესურსცენტრში, ან ფონდის კანცელარიაში.

რეგისტრაციის ბოლო ვადა:

- 10.12.2015 – საკონკურსო კომისიის მიერ ფინალისტების შერჩევა;
- 18.12.2015 – საკონკურსო კომისიის მიერ გამარჯვებულის გამოვლენა

დეტალური ინფორმაცია, კონკურსის პირობების შესახებ იხილეთ ქვემოთ მოცემული ბმულებით:

- საქართველოს მთავრობის დადგენილება;
- გენერალური დირექტორის ბრძანება;
- კონკურსის პირობები;
- პირველ ეტაპზე წარსადგენი საკონკურსო ნამუშევრების კვლევის გეგმა/პირველადი იდეა;
- პირველი ეტაპის საგანაცხადო ფორმა;
- მეორე ეტაპზე წარსადგენი პროექტის აღწერილობა;
- განაცხადი კონკურსში მონაწილეობის შესახებ;
- სამეცნიერო მიმართულებები და ქვეკატეგორიები.

განმცხადებელისათვის ჩატარდება ჯგუფური კონსულტაციები 2015 წლის 30 სექტემბერს და 29 ოქტომბერს 16:00 სთ-ზე, ფონდის საკონფერენციო დარბაზში; მისამართი: მ. ალექსიძის №1, III სართული.

დეტალური ინფორმაციისათვის მოგვმართეთ:
პროგრამის კოორდინატორი – მანია ძაჭავია
მისამართი: მ. ალექსიძის 1, III სართული
ტელ: + (995 32) 2 200 220 (4409); 577 97 72 02
ელფოსტა: kajaia@rustaveli.org.ge ვებგვერდი: www.rustaveli.org.ge
გისურვებთ წარმატებებს!

თბილისის შპს დემირელის სახელობის კერძო კოლეჯის პედაგოგიური კოლექტივი იუნყება, რომ გარდაიცვალა ამავე კოლეჯის ხელოვნების მასწავლებელი **ქატი მხეიძე** და თანაგრძნობას უცხადებს გარდაცვლილის ოჯახს.

თბილისის პირველი ექსპერიმენტული სკოლის 1984 წლის კურსდამთავრებულები მწუხარებას გამოთქვამენ თანაკლასელის, ახალგაზრდა მხატვრის **ქატი მხეიძის** გარდაცვალების გამო და თანაგრძნობას უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახს.

აუგ-ს მშვიდობის კორპუსი საქართველოში იწვევს მოტივირებულ საჯარო სკოლებს მშვიდობის კორპუსის განათლების პროგრამასთან თანამშრომლობისთვის

მშვიდობის კორპუსის მოხალისეები, თხუთმეტი წელია, წარმატებით ასორციელებენ განათლების პროექტს საქართველოს რეგიონებში. კონკურსში მონაწილეობის სკოლები, იმგლისური ენის სწავლების დონისა და სასწავლო პრაქტიკის გაუმჯობესების მიზნით, იმუშავებენ ამერიკელ ინგლისურ ენის მასწავლებელთან 2016-2018 სასწავლო წლების განმავლობაში.

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლიათ საჯარო სკოლებს შემდეგ რეგიონებში: **ქახეთი** (ახმეტის ჩრდილოეთით მდებარე სოფლების გარდა), **მცხეთა-მთიანეთი** (სტაფანდინდის გარდა), **ქვემო ქართლი, შიდა ქართლი, სამცხე-ჯავახეთი, აჭარა, გურია, იმერეთი, სამეგრელო, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი**. სოფლებიდან და ქალაქებიდან, რომლებიც განლაგებულია ადმინისტრაციული საზღვრიდან 5კმ-იან ზონაში, განაცხადები არ განიხილება.

თუ თქვენი სკოლა არის ზემოთ აღნიშნულ რეგიონში, იმგლისური ენის მინიმალური საათობრივი გადამხდელს **24 საათს** და დანიშნულსკოლური ხარისხის მოხალისეთან თანამშრომლობით 2016-2018 აკადემიურ წლებში, გაეცანით საინფორმაციო დანართს და დანიშნულ სკოლაში, შიდასკოლურ მოხალისის მოთხოვნის ფორმა მასპინძელი ოჯახის განაცხადებთან ერთად და მოგვანდით მშვიდობის კორპუსის ოფისში, მისამართზე: ვაჟა-ფშაველას გამზირი №29^ა, თბილისი, 0160 ან გამოგზავნეთ ელექტრონული ფოსტით მისამართზე

education@ge.peacecorps.gov

მოხალისის მოთხოვნის ფორმის და საინფორმაციო დანართის მიღება შესაძლებელია საქართველოს მშვიდობის კორპუსის ოფისში ან საგანმანათლებლო რესურსცენტრებში. მოხალისის მოთხოვნის ფორმის ჩამოტვირთვა ასევე შესაძლებელია საქართველოს მშვიდობის კორპუსის ვებგვერდიდან:

<http://georgia.peacecorps.acsitefactory.com/media/966>

სკოლის მიერ შევსებული მოხალისის მოთხოვნის ფორმის მიღების საბოლოო ვადაა 18 ოქტომბერი, 2015 წელი.

დაგაბებითი ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით

- ასამთ სიხარულიძე – განათლების პროგრამის ხელმძღვანელი (აღმოსავლეთი) ტელ: 595906444;
- თეო ნუფარიძე – განათლების პროგრამის ხელმძღვანელი (დასავლეთი) ტელ: 599147047;
- ინო ფიროსმანიშვილი – პროგრამის და ტრენინგების სპეციალისტი ტელ: 595027979.

პროფესიული განათლება

პროფესიული განათლების მიღების მსურველთა რეგისტრაცია მიმდინარეობს

მიმდინარე წლის 14 სექტემბრიდან 27 სექტემბრის ჩათვლით, პროფესიული განათლების მიღების მსურველთა რეგისტრაცია მიმდინარეობს და ყველა დაინტერესებულ პირს აქვს შესაძლებლობა, სახელმწიფოს სრული დაფინანსებით, დაეუფლოს პროფესიას. მიღება განხორციელდება 150-ზე მეტ, მათ შორის, 45 ევროპული სტანდარტების შესაბამისად შემუშავებულ პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ 33 საგანმანათლებლო დაწესებულებაში. ამ ეტაპზე რეგისტრაცია 5 000-მდე აპლიკანტმა გაიარა. მათ შორის 100-მდე მსურველი შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირია.

რეგისტრაცია მიმდინარეობს ქობულეთის პროფესიულ კოლეჯშიც „ახალი ტალღა“. კოლეჯი რეაბილიტირებულია და უახლესი აპარატურითა და ტექნიკითაა აღჭურვილი. სტუდენტებისთვის ფუნქციონირებს სასტუმროს ტიპის საერთო საცხოვრებელი და რესტორანი. პროფესიულ კოლეჯში „ახალი ტალღა“ სპეციალობები აჭარის რეგიონის ეკონომიკური განვითარების პრიორიტეტული გეგმიდან

გამომდინარეა შერჩეული, შემდეგ საგანმანათლებლო პროგრამებზე: მძიმე სამშენებლო ტექნიკის (ავტოგრეიდერი, სატვირთველი და პიდრავლიკური ექსკავატორი) ოპერატორი, ამნის მემანქანე, თაბაშირმუყაოს სპეციალისტი, ელექტრიკოსი, სამაცივრო მოწყობილობების ტექნიკოსი, სარესტორნო საქმის მწარმოებელი, სასტუმრო საქმის მწარმოებელი, მზარეული, კონდიტერი, ტუროპერატორი (აგრო, ეკო და ა.შ.), ბარმენი და სხვ.

ქეთევან ნატრიაშვილი, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პირველი მოადგილე: „მიმდინარეობს პროფესიული განათლების მიღების მსურველთა რეგისტრაცია. დღესდღეობით უკვე დარეგისტრირებულია, დაახლოებით, 5000-მდე პროფესიული განათლების მსურველი. მათ შესაძლებლობა ექნებათ, ჩაირიცხონ პროფესიულ პროგრამებზე, რომლებიც განახლებული სტანდარტის მიხედვითაა გადაამუშავებული, გათვალისწინებულია ძალიან მაღალი ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტები. უკვე იწვევება მოდულური პროგრამები, რომლებიც პრაქტიკულ უნარებზეა ორიენტირებული და თვითონ დამსაქმებლების ჩართულობით შემუშავებული, რაც კურსდამთავრებულების დასაქმების შესაძლებლობებსაც რეალურად გააუმჯობესებს.“

დავით მჭედლიშვილი, საზოგადოებრივი კოლეჯის „ახალი ტალღა“ დირექტორი: „ჩვენი კოლეჯი მომზადებული შეხვდა ახალ სასწავლო წელს. პირველ რიგში, მინდა გამოვყო ის თანამედროვე მოდულარული პროგრამები, რომლებითაც წელს მოვიხიბლეთ ჩვენი აპლიკანტები. ვფიქრობ, ეს პროგრამები მზად არის, რომ ჩვენს ბიზნესს უპასუხოს.“

დღეს დიდი რიგებია ჩვენს მისაღებად და ეს ძალიან სასიამოვნო ფაქტი გახლავთ. მიუხედავად იმისა, რომ ორი დღეა რეგისტრაცია დაიწყო, ზოგიერთი პროგრამა უკვე შეივსო, ძალიან დიდია დაინტერესება ახალგაზრდების მხრიდან.“

ნონა ჯიჯინა

ქვეყნის მომავლის განმსაზღვრელი კომპონენტი თუ მეორეხარისხოვანი საბანი

სამოქალაქო განათლება

ახალი სასწავლო წლიდან, რუბრიკით „პედაგოგთა დასახმარებლად“, შემოგთავაზებთ თბილისის №18 საჯარო სკოლის პედაგოგ-ტრენერის, სამოქალაქო განათლების პედაგოგთა ფორუმის თანადამფუძნებლის, ნონა ჯიჯინას მიერ მომზადებულ საინფორმაციო და მეთოდური ხასიათის წერილებს.

დღევანდელი ნორმის სტუმარია განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების დეპარტამენტის სამოქალაქო განათლებისა და ისტორიის ექსპერტი ნიკოლოზ სილაბაძე, რომელიც სამოქალაქო განათლების სწავლებასა და ახალ ეროვნულ სასწავლო გეგმაში მოსალოდნელ ცვლილებებზე გვესაუბრება.

– როდის და რა მიზნით ისწავლება საქართველოს სკოლებში სამოქალაქო განათლება?

– სამოქალაქო განათლება სხვადასხვა ქვეყანაში განსხვავებული სახელით იწოდება. მისი მიზნებიც, შესაბამისად, განსხვავებულია. თუმცა, ყველა ქვეყანაში ამ დისციპლინას მოზარდთათვის მოქალაქეობის სწავლების მისია აკისრია.

საქართველოში მოქალაქეობის ფენომენი ყოველთვის აქტიური განხილვის საგანი იყო, თუმცა სკოლებში ამ სფეროს ცალკე დისციპლინის სახით შემოტანა მხოლოდ 2005 წელს მოხდა და დანერგვის პროცესი დღემდე უწყვეტად მიმდინარეობს. ამ ხნის განმავლობაში ორი თაობის ეროვნული სასწავლო გეგმა შეიცვალა. პირველი რევიზია 2010-2011 წლებში მოხდა. ამ ეტაპზე კი ვმუშაობთ მესამე თაობის სასწავლო გეგმაზე, რაც უშუალოდ გაგრძელება იმ პროცესისა, რომელიც 2005 წლიდან დაიწყო.

– რა სახის სირთულეები შეხვდა ახალგაზრდა საგანს სკოლებში?

– ბუნებრივია, სიახლეები ყველა დროსა და ქვეყანაში სირთულეებთან ასოცირდება. ამის მიზეზი ისაა, რომ სიახლე თავიდანვე ყველასთვის არ არის გასაგები, მეორე მხრივ კი – მისი (სიახლის) დანერგვა, როგორც ენა, ბევრ ძალისხმევას მოითხოვს, რისთვისაც, პირველ ეტაპზე, მხოლოდ ერთეულები არიან მზად. გამონაკლისი, ამ თვალსაზრისით, არც სამოქალაქო განათლება აღმოჩნდა. საგნის გარშემო დისკუსიები კვლავაც გრძელდება. ამ ეტაპზე ჯერ კიდევ ვერ ვიტყვი, რომ წარსულში დარჩა ის დრო, როცა ამ საგნისადმი ფორმალისტური დამოკიდებულება ჰქონდათ. ბევრისთვის სამოქალაქო განათლება, სამუხარად, ჯერ კიდევ რჩება საჭირო, მაგრამ პრაქტიკული თვალსაზრისით, მაინც მეორეხარისხოვან საგანად.

ურთულესი პრობლემა იყო და არის საგნისადმი ზედაპირული დამოკიდებულება. მოგეხსენებათ, რომ 2011-2016 წლების ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით სამოქალაქო განათლება სხვა საგნებთან (ძირითადად ისტორიასა და გეოგრაფიასთან) ინტეგრირებულად იწოდებოდა. ამასთან, სასწავლო გეგმა ყველა კლასის ყველა საგნის პედაგოგს ავალდებულებს, ყურადღება დაუთმოს სამოქალაქო-სოციალური კომპეტენციების განვითარებას. თუმცა, კვლევები გვიჩვენებს, რომ სამოქალაქო განათლებაზე აქცენტირებულ ყურადღებას მხოლოდ იმ კლასებში (IX-X კლასები) ამახვილებენ, სადაც დამოუკიდებელი საგნის სახით ისწავლება.

პრობლემა საგნის სწავლების მეთოდოლოგიაზეც. სამოქალაქო განათლების სტანდარტით განსაზღვრული მიზნების მიღწევა მხოლოდ მოსწავლეზე ორიენტირებული, ინტერაქტიული მეთოდებზე დაფუძნებული სწავლა-სწავლების პროცესში შეიძლება. საქართველოს სკოლებში ამ საგანს ხშირად მაინც ტრადიციულ, ე.წ. „დაფისა და ცარცის“ რეჟიმში ასწავლიან, რაც სასწავლო პროცესზე უდავოდ ნეგატიურად აისახება.

ყველაზე მთავარი სირთულე მაინც ის არის, რომ სასკოლო თემის ცხოვრება ხშირად არ პასუხობს იმ ღირებულებებს, რომლის განვითარებასაც სამოქალაქო განათლება მოითხოვს. მაგალითი, როგორც მოგეხსენებათ, ყველაზე კარგი საშუალებაა სწავლა-სწავლების პროცესში. რასაც მოსწავლე სკოლაში თეორიულად სწავლობს, ცხოვრებაში ამ ყველაფერს პრაქტიკული რეალიზების საშუალებას უნდა ხედავდეს. სასკოლო თემის ცხოვრებაში გამეფებული პრინციპები ჯერ-ჯერობით ამის საშუალებას არ იძლევა. თუმცა, აქვე უნდა ითქვას, რომ ეს მხოლოდ საქართველოს პრობლემა არ არის.

– ახალი თაობის ეროვნულ სასწავლო გეგმაში რა ცვლილებებია მოსალოდნელი?

– ახალ, 2016-2021 წლის ეროვნულ სასწავლო გეგმაში კონკრეტულ ცვლილებებზე მუშაობა ახლა მიმდინარეობს. შესაბამისად, ამ კითხვაზე ზოგადი მონახაზის ფორმატში შეიძლება პასუხის გაცემა. აქვე ხაზგასმით უნდა ითქვას, რომ ამ შემთხვევაში ვსაუბრობთ ცვლილებებზე, რომელიც 2016-2017 წელს, და არა მიმდინარე სასწავლო წლიდან დაინერგება. პირველი ცვლილება საათობრივ ბადაში განხორციელდება. მოგეხსენებათ, სამოქალაქო განათლების ერთ-ერთი პრობლემა საათების მცირე რაოდენობა იყო. მიმდინარე ესგის მიხედვით იგი სავალდებულო საგნის სახით ისწავლება მხოლოდ IX-X კლასებში, ინტეგრირებულად – V-VI კლასებში (საგნის „ჩვენი საქართველო“ ფარგლებში) და VII-VIII კლასების ისტორიისა და გეოგრაფიის საგნობრივ პროგრამებში. ჩვენი სურვილი და მიზანია ამ საგნის უწყვეტი განვითარება. ამიტომ, ახალი ესგ-ით სამოქალაქო განათლების, ისტორიისა და გეოგრაფიის ინტეგრირებული სახით სწავლება დაიწყება III კლასიდან. ახალი საგნის – „მე და საზოგადოება“ – ფარგლებში, რომელიც III-IV კლასებისთვისაა განკუთვნილი.

V-VI კლასებში კვლავაც დარჩება საგანი „ჩვენი საქართველო“, რომელიც ახლაც ისწავლება, თუმცა, სამოქალაქო განათლების კომპონენტი შესამჩნევად იქნება გაძლიერებული. VII-VIII-IX კლასებში კი სამოქალაქო განათლება, სავარაუდოდ,

დამოუკიდებელი საგნის სახით იქნება წარმოდგენილი. აქვე უნდა ითქვას ისიც, რომ სამოქალაქო განათლება, ისევე როგორც საზოგადოებრივი მეცნიერებების სხვა საგნები, ახლებური დიზაინით იქნება წარმოდგენილი, რაც პედაგოგებს უფრო მეტად გაუადვილებს ეროვნული სასწავლო გეგმის მოთხოვნების აღქმასა და საკლასო ოთახში მათი რეალიზების გზების დანახვას. სასწავლო გეგმას, დანართების სახით, მოყვება გზამკვლევი და შეფასების ინსტრუმენტი, რომელიც მასწავლებლებს განმავითარებელი შეფასების წარმოებაში დაეხმარება.

გვაქვს მთელი რიგი ცვლილებები, რომლებიც, ჩვენი აზრით, სასწავლო პროცესს უფრო მოქნილსა და მოსწავლეზე ორიენტირებულს გახდის. თუმცა, მათ შესახებ, ალბათ, მოგვიანებით ჯობს საუბარი, როცა სამოქალაქო განათლების ახალ სტანდარტს მეტ-ნაკლებად დასრულებული სახე ექნება.

– თქვენი გზავნილი სამოქალაქო განათლების მასწავლებლებს

– სამოქალაქო განათლების პედაგოგებს ვეტყვი, რომ საკმე, რომელსაც ისინი აკეთებენ, არის უმნიშვნელოვანესი, არა მხოლოდ მათი პროფესიული განვითარებისათვის, არამედ მოსწავლეებისთვის, სკოლისთვის და მთლიანად ქვეყნისთვის. მოვუწოდებ მათ ნუ დაზოგავენ დროსა და ენერჯიას პროფესიულ განვითარებაზე, სიახლეების გაცნობა-დაწერაზე, საკუთარი პრაქტიკის მრავალფეროვანი აქტივობებით გამდიდრებაზე, რადგან ეს არის ერთადერთი გზა სამოქალაქო განათლების ეფექტურად სასწავლებლად. სამოქალაქო განათლების ეფექტურად სწავლებას კი უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ქვეყნის აწმყოსა და მომავლისთვის.

ინფორმაცია

„ელსევიერის“ ბაზაში ქართული ჟურნალები გამოიჩნდება

ლალი ჯეჯეძე

მსოფლიოს ერთ-ერთ უმსხვილეს ელექტრონულ ბაზასთან თანამშრომლობა, გასულ წელს, შოთა რუსთაველის ეროვნულ სამეცნიერო ფონდსა და ბაზების მომწოდებელ კომპანია „ელსევიერს“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით დაიწყო. ეს მნიშვნელოვანი შეთანხმება სამეცნიერო-კვლევით და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს შესაძლებლობას მისცემს, უფასოდ ისარგებლონ უკანასკნელი საუკუნის განმავლობაში გამოქვეყნებული სამეცნიერო ლიტერატურით. ელექტრონული ბიბლიოთეკა 5 მილიონ ჩანაწერს მოიცავს. მეცნიერებისთვის ხელმისაწვდომი გახდება მთელ მსოფლიოში გამოქვეყნებული სამეცნიერო ლიტერატურა არა მხოლოდ მოკლე ანოტაციების, არამედ შრომების სრული ვერსიების დონეზეც. „ელსევიერის“ ბაზა ასევე შესაძლებელს გახდის სხვა ბიბლიომეტრული ინფორმაციის მოპოვებას. მსგავსი მოცულობის ელექტრონული ბაზები მსოფლიოში მხოლოდ ორ კომპანიას აქვს და მათ შორის ერთ-ერთი „ელსევიერია“.

შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის კომპანია „ელსევიერთან“ ერთნაირი თანამშრომლობის შედეგად, საქართველოს მეცნიერების ისტორიაში პირველად, „ელსევიერის“ უმსხვილეს საერთაშორისო სამეცნიერო ბაზაში ორი ქართული სამეცნიერო ჟურნალი განთავსდება. შესაბამის შეთანხმებას ხელი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შოთა რუსთაველის ეროვნულ სამეცნიერო ფონდში მოეწერა.

„ელსევიერის“ ბაზაში ორი ქართული სამეცნიერო ინგლისურენოვანი ჟურნალი: „ანდრია რაზმაძის მათემატიკური ინსტიტუტის ნაშრომები“ და საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის „აგრარულ მეცნიერებათა მემატიანე“ განთავსდება, რომლებიც კომპანიის წარმომადგენლობამ, ელექტრონულ პლატფორმაზე განსათავსებლად, მაღალი საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალის სტანდარტების შესაბამისად შეარჩია.

„ერთი წლის ინტენსიური მუშაობის შედეგად, როგორც იქნა დასრულდა მოსამზადებელი სამუშაოები, მართალია ძალიან რთული და პრობლემატიკური, მაგრამ ძალიან სასარგებლო, რადგანაც მნიშვნელოვან დოკუმენტს მოეწერა ხელი – გა-

ნაცხადა თამარ სანიკიძემ, – ჩვენი სამეცნიერო ჟურნალების განთავსება საერთაშორისო ბაზაში ნიშნავს იმას, რომ გაიზრდება საქართველოს ცნობადობა. ჩვენი დიდი სურვილია ბაზაში ქართველოლოგიაზე შექმნილი ჟურნალის განთავსება. ამაზე სერიოზულად ვმუშაობთ და დიდი იმედი გვაქვს, რომ მელიქ დროში შევძლებთ ისეთი პროდუქტის წარდგენას, რომელიც კონკურენტუნარიანი იქნება საერთაშორისო დონეზე“.

გამომცემლობა „ელსევიერის“ წარმომადგენელი, აღმოსავლეთ ევროპის გამომცემლობის დირექტორი ევა კიტერბრეი ამ დოკუმენტზე ხელმოწერას თანამშრომლობის პირველ საფეხურად მიიჩნევს და ყურადღებას ორ პროცესზე აახვილებს – ავტორისთვის სისტემის ხელმისაწვდომობა და უშუალოდ ჟურნალების განთავსების პროცესი. „ჟურნალის წარდგენა რამდენიმე ეტაპად მოხდება, – აცხადებს ის, – ახსტრუქტების წარდგენა, მათი რევიზია, განხილვა და მხოლოდ ამის შემდეგ იქნება შესაძლებელი განთავსება. სავარაუდოდ, ბოლო ეტაპი 2016 წლის მარტში დასრულდება, ანუ „ელსევიერის“ სამეცნიერო ბაზაში ქართული ჟურნალები ამ დროისთვის გამოჩნდება. რაც შეეხება ავტორებისთვის სისტემის ხელმისაწვდომობას, მათ უკვე მიმდინარე წელს ექნებათ წვდომა. ავტორები შეძლებენ მსოფლიოს ნებისმიერი კუთხიდან მიიღონ ინფორმაცია ბაზებთან დაკავშირებით“.

შოთა რუსთაველის ეროვნული ფონდის დირექტორი მარინა ჩიტაშვილი „ელსევიერის“ ბაზაზე ქართული ჟურნალების განთავსების ორ ძირითად მიზანს ასახელებს: „ეს მიზნები ჩადებულია ფონდის სტრატეგიაში და განსაზღვრულია მომავალი ათი წლის განვითარების პერსპექტივაში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ გამოქვეყნებულ მეცნიერების განვითარების კონცეფციაში, ეს არის აკადემიური კვლევების ხარისხის ზრდა და ინტერნაციონალიზაცია. ქართველ მეცნიერებს ხშირად აქვთ დიდი წარმატებები, მაგრამ, სამუხარად, ეს ერთეულების დონეზე ხდება. სამეცნიერო სკოლები და კვლევები, რომლებიც ჩვენთან მიმდინარეობს, არ არის გატანილი საერთო სამეცნიერო სივრცეში, სადაც სხვებსაც შეუძლიათ მიიღონ ინფორმაცია ან ჩაერთონ აკადემიურ დებატებსა თუ დისკუსიებში. აქედან გამომდინარე, დღევანდელი დღიდან იქმნება შესაძლებლობა,

რომ ქართული ჟურნალები გადაიქცეს საერთაშორისო ჟურნალებად, რომლებიც როგორც საქართველოში, ასევე მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყანაში მიმდინარე კვლევების და აკადემიური დებატების განხილვის საგანი გახდეს, რაც ზრდის როგორც ქართველი მეცნიერების როლს, მნიშვნელობას, ასევე იმ კვლევების წრეს, ვისთანაც ქართველ მეცნიერებს შეუძლიათ თანამშრომლობა. ეს ყველაფერი წაადგება იმ საქმეს, რასაც ჰქვია „ჰორიზონტი 20+20“-ის ასოცირებული წევრობა და ხელმისაწვდომობა, რომელიც ყველა ქართველ მეცნიერს ექნება უკვე ევროპულ ძირითად დონორთან და ფონდთან.“

ა. რაზმაძის მათემატიკის ინსტიტუტის შრომების რედაქტორი, აკადემიკოსი ვახტანგ კოლედიშვილი ამ დოკუმენტზე ხელმოწერას დიდ პასუხისმგებლობად აღვასებს და ამბობს, რომ ინსტიტუტი, რომელიც დიდი ტრადიციების მქონეა, ნიკო მუსხელიშვილის მიერ 1937 წელს დაარსდა. ჟურნალის პირველივე ნომერში გამოჩენილი მათემატიკოსების შრომები დაიბეჭდა. „ძალიან სასიხარულოა, რომ ჟურნალ „ელსევიერის“ ბაზაში იქნება განთავსებული. რასაკვირველია, ეს ძალიან დიდ პასუხისმგებლობას გვაკისრებს. ჩვენ ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისთვის, რომ წარმატებით გავართვათ თავი ამ ამოცანას და საქართველოს მეცნიერების სახელი, კიდევ ერთხელ, ღირსეულად გავიტანოთ საზღვარგარეთ.“

„აგრარულ მეცნიერებათა მაცნეს“ რედაქტორი თენგიზ ჟურუშაძე მაღლობას უხდის ჟურნალის ავტორებს და მიიჩნევს, რომ: „ეს დიდი მიღწევა სწორედ მათი აქტიური მონაწილეობით გახდა შესაძლებელი. სწორედ ამიტომ, პირველ რიგში, მაღლობას მოვახსენებ ჩვენი ჟურნალის ავტორებს სხვადასხვა ქვეყნიდან თუ კონტინენტიდან“.

შოთა რუსთაველის ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა, ასევე, მიიღო წვდომა (SciVal Funding™) მეცნიერთა და სამეცნიერო პროექტების დაფინანსებისა და რეცენზენტთა საძიებო ბაზებზე.

წარმატებული პარტნიორობა გრძელდება. რუსთაველის ფონდი, ახლა უკვე სამი წლით, დააფინანსებს ორი ქართული სამეცნიერო ელექტრონული ჟურნალის ინფრასტრუქტურულ განვითარებასა და „ელსევიერის“ ბაზაში განთავსებას.

ინტერვიუ

ბის პროცესში გამოვიყენოთ ახალი ტექნოლოგიები და „ქალაქი და ფანქარი“ ტესტები ელექტრონული ფორმატის ტესტებით ჩავანაცვლოთ. ბუნებრივია, ეს გარკვეულ საკითხებთანაა დაკავშირებული, რაც აუცილებლად უნდა მოგვარდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამ თემაზე საუბარი ზედმეტია. უახლოეს მომავალში იქნება მიღებული გადაწყვეტილება, ვგულისხმობ საგამოცდო ცენტრების აღჭურვას შესაბამისი ტექნიკით და, ამ შემთხვევაში, ჩვენი ორგანიზაცია მზად არის, გადავიდეს ელექტრონული ფორმატის ტესტირებაზე. თუ ეს გადაწყვეტილება მიღებული იქნება, ამ სიახლეს უკვე 2016 წლისთვის შევთავაზებთ აბიტურიენტებს. საკითხი ძალიან მალე უნდა გადაიჭრას, ამ თვის არ უნდა გადავიცილებინოთ და აბიტურიენტები დროულად უნდა იყვნენ ინფორმირებული ამ სიახლესთან დაკავშირებით.

თუ საკითხი დადებითად გადაწყდება, რისი დიდი იმედი მაქვს, მაშინ მთელი წლის განმავლობაში, ინფორმაციის მიწოდების გარდა, გვექნება ბევრი აპრობაცია. აბიტურიენტებს შესაძლებლობა ექნებათ, დეტალურად გაეცნონ სიახლეს, რომელსაც 2016 წელს შევთავაზებთ. პირადად მე, ძალიან მინდა, რომ ტექნიკური საკითხები გადაიჭრას, იმიტომ რომ, უკვე აქტიურად ვმუშაობთ ელექტრონულ ფორმატზე.

სხვა მხრივ, აბიტურიენტების შემთხვევაში, ახალი არაფერია. სექტემბერი (ოქტომბრის პირველ ნახევარამდე), როგორც წესი, ჩვენი ორგანიზაციის შიგნით, აქტიური პროცესია. გამოცდების შემდგომ, როდესაც შედეგები სახეზეა, მიმდინარეობს თითოეული საგამოცდო ტესტის დეტალური ანალიზი. კვლევის დებარტამენტთან და საგნობრივ ჯგუფებთან ერთად, გვაქვს ინტენსიური სემინარები. კვლევის საფუძველზე ვიღებთ გადაწყვეტილებას, არის თუ არა აუცილებელი, შინაარსობრივი თვალსაზრისით, შედეგებზე და ფსიქომეტრიულ ანალიზზე დაყრდნობით, ამა თუ იმ ტესტური დავალების ფორმატის შეცვლა. მაგრამ ამას სიახლეს ვერ დავარქმევ, მაგალითად, ისტორიის ტესტში მასპინძალური ქულა შეიცვლება თუ რომელიმე დავალების ფორმატი. თუმცა, რა თქმა უნდა, როგორც კი გადაწყვეტილება მივიღებთ, ამის შესახებ ვინცებთ საუბარს და აბიტურიენტებს წინასწარ ვაცნობთ ინფორმაციას.

ბუნებრივია, თუ ჩვენ ელექტრონული ფორმის ბუკლეტების მოზადებაზე გადავიდით, თვითონ ტესტის ბუკლეტის ფორმატი, შესაძლოა, გარკვეულწილად შეიცვალოს, კომპიუტერის ეკრანს უნდა მოერგოს და განსხვავებული ფორმატის იქნება. არ ვგულისხმობ შინაარსობრივ ნაწილს, ვსაუბრობ თვითონ ფორმატზე – როგორ უნდა განთავსდეს დავალება ეკრანზე თუ სხვ. მიუხედავად იმისა, რომ ჯერ საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული არ არის, ამაზე უკვე ვმუშაობთ. გადასაწყვეტია მნიშვნელოვანი საკითხი – რამდენად იქნება შესაძლებელი საგამოცდო ცენტრების აღჭურვა შესაბამისი ტექნიკით. ბუნებრივია, ეს არ არის მარტივი სამუშაო, პირველ რიგში, გათვალისწინებულ უნდა იქნეს აბიტურიენტების ინტერესები იმ თვალსაზრისით, რომ თვითონ ტესტური დავალების ფორმატი ეფექტურად იყოს განლაგებული ეკრანზე და პრობლემას არ წარმოადგენდეს დავალებებზე მუშაობა, ამ კუთხით სერიოზული სამუშაო ჩასატარებელი. ბუნებრივია, ამანაც შეიძლება, კომპიუტერი თვალსაზრისით, გარკვეული კუთხით, ფორმატის ცვლილება გამოიწვიოს. შინაარსობრივი თვალსაზრისით, რადიკალური ცვლილების მოლოდინი არ გვაქვს. ოქტომბრის პირველი რიცხვებისთვის, ანალიზს რომ დავასრულებთ, მაშინ გამოჩნდება საჭირო იქნება თუ არა მცირე ცვლილებები.

საზოგადოების ერთი ნაწილი საატესტატო და ეროვნული გამოცდების გაერთიანების მომხრეა...

– მე მგონი, ყველა ერთად ვთანხმდებით, რომ თვითმზანი არ არის და არც შეიძლება იყოს ახალი საგამოცდო მოდელის შემოტანა, რაღაცის შეცვლის. ნებისმიერი საგამოცდო მოდელი მკაფიოდ ჩამოყალიბებულ მიზანს უნდა ემსახურებოდეს – რას ემსახურება კონკრეტული საგამოცდო მოდელი. ბუნებრივია, საგამოცდო მოდელი კონკრეტულ პრინციპებს ეყრდნობა. აქედან გამომდინარე, თუ მკაფიოდ ჩამოყალიბდება, რას უნდა ემსახურებოდეს კონკრეტული საგამოცდო მოდელი (რაც ჩვენი ორგანიზაციის პრერეგისტრაცია არ არის) და შესაბამისი პრინციპები იქნება შემოღებული, ბუნებრივია, მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება უკვე საუბარი იმაზე, თუ როგორი უნდა იყოს ეს საგამოცდო მოდელი.

დღეს ამაზე ლაპარაკი ნამდვილად ნადრევია, რამდენადაც პრინციპები, რომლებსაც ერთიანი ეროვნული გამოცდები ეყრდნობა და რაზეც ეს მოდელი აიგო, არ შეცვლილა. თუმცა, იმთავითვე ვამბობდით, დროულად იყო შესაცვლელი იმიტომ, რომ აუცილებლად მოგვედოდა უარყოფით შედეგებს. პირველ რიგში, მხედველობაში მაქვს უმაღლესი სასწავლებლების პრინციპი, სახელმწიფო გრანტის განაწილების პრინციპი, რომელსაც ეყრდნობა ეს მოდელი. თუ ეს პრინციპი არ შეიცვალა, მაშინ უბრალოდ გაუგებარია, რა მოდელი ვსაუბრობთ. მხოლოდ ის მიზეზი, რომ აბიტურიენტს ძალიან ბევრი გამოცდის ჩაბარება უნდა, არასერიოზულია. იმ პერიოდში, ჩვენ არ ვიყავით საგამოცდო ცენტრების სისტემის შემოღების მომხრეები, მაშინ აბიტურიენტს სულ ოთხი გამოცდის ჩაბარება უნდა. წინა ხელისუფლების პერიოდში შემოღებული იქნა საატესტატო გამოცდები, ჩვენ უბრალოდ შემსრულებლები ვიყავით. მაშინვე ვცდილობდი ამეხსნა, რომ სკოლა სერიოზული გამოწვევების წინაშე იდგა და სასწავლო პროცესს პრობლემები ჰქონდა, ახალი საგამოცდო მოდელის შემოტანით შეიძლება კიდევ უფრო დაგვეძიმებინა მდგომარეობა, ახალი საგამოცდო მოდელი სასწავლო პროცესი არ გამოისწორდებოდა. მაგრამ გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა და ჩვენც იძულებული გავხდით, შემოგველო ახალი სისტემა საგამოცდო გამოცდების სახით.

მაშინ დაეუბრუნდეთ იმ სისტემას, როდესაც სტუდენტებს ოთხი გამოცდა ჰქონდათ ჩასაბარებელი ან სულ ვაუაუქმით საგამოცდო სისტემა და არც ერთი გამოცდა არ ექნება ჩასაბარებელი და კიდევ უფრო ბედნიერი იქნება! მიზეზი, რომ აბიტურიენტს ბევრ გამოცდას აბარებს, მარტივად რომ ვთქვათ, არასერიოზულია.

ბევრ წარმატებულ ქვეყანაში ძალიან ეფექტურად არსებობს ე.წ. მატურა გამოცდების სისტემა, სადაც მოსწავლეები საგამოცდო გამოცდების სახით აბარებენ გამოცდებს და შემდეგ ის შედეგები უმაღლეს სასწავლებლებში ჩასარიცხად არის გამოყენებული. ჩვენ შემთხვევაში, ამის ახლა გაკეთება ძალიან ბევრ პრობლემას გააჩენს. თავი დავანებოთ ლოჯისტიკურ მხარეს, დაუშვათ მოგვარდა ყველაფერი და, 19 საგამოცდო ცენტრის ნაცვლად, გვაქვს 2000 საგამოცდო ცენტრი, ცოტა მეტიც. დაუშვათ, მოსწავლემაც ჩააბარა გამოცდები, უმაღლესი სასწავლებლები წინასწარ აცხადებენ თავიანთ მოთხოვნებს, მაგალითად, მინდა სტუდენტი, რომელსაც ფიზიკაში ეს შედეგი აქვს, ქიმაში – ეს და ა.შ. ბუნებრივია, აკრედიტაციის პრინციპი შენარჩუნებულია, რომელიც გვეუბნება, რომ თუ უმაღლეს სასწავლებელს 100 საკონკურსო ადგილი აქვს, ასმეერთეს ვერ მიიღებს. თუ ასევე ნაკლები სტუდენტი მივიდა, ასეთი მოთხოვნების პირობებში, ვთქვათ – 20, ბუნებრივია უმაღლესი სასწავლებელი ძალიან სერიოზული პრობლემის წინაშე დადგება, იმიტომ რომ, ჩვენ ვიცით, მისი დაფინანსების ლომის წილი სახელმწიფო გრანტებით მოდის – ან სახელმწიფო უხდის სტუდენტს სწავლის საფასურს, ან სტუდენტი იხდის საკუთარი ჯიბიდან. რეალურად, უმაღლეს სასწავლებლებს ვაიძულებთ, აქცენტი გააკეთონ რაოდენობაზე და არა ხარისხზე. რა თქმა უნდა, უმაღლესი სასწავლებელი დაინტერესებული უნდა იყოს, რომ მოიზიდოს რაც შეიძლება მეტი სტუდენტი, მაგრამ თუ 100 საკონკურსო ადგილიდან მხოლოდ 20 შეივსება, ეს ფინანსურად ტრაგედია არ უნდა იყოს. შეიძლება აღმოჩნდეს ისეც, რომ არა 100-მა დააკმაყოფილა მოთხოვნები, არამედ 150-მა, ამ შემთხვევაში რა ქნას უმაღლესმა სასწავლებელმა, რომელსაც 100-ზე მეტი სტუდენტის მიღების უფლება არ აქვს. მეორე მხრივ, აბიტურიენტებს ხომ უნდა მივცეთ რამდენიმე არჩევანის შესაძლებლობა? დაუშვათ, ჩემი შედეგები შემოიღა გავაგზავნო არაერთ უმაღლეს სასწავლებელში. წარმოვიდგინოთ, რომ დავაკმაყოფილო მათი მოთხოვნები და, პირობითად, 5-მა უმაღლესმა სასწავლებელმა ჩამრიცხა. ხუთივეში ხომ ვერ ვისწავლი, არჩევანს ერთ კონკრეტულ უმაღლეს სასწავლებელზე გავაკეთებ, იმ ოთხს კი ადგილს გავუქმებ, მაგრამ უმაღლესს ხომ თავისი გათვლა აქვს. ვთქვათ, მას 50-მა სტუდენტმა მიმართა და 50-ივე ჩარიცხა, რეალურად კი, 50-ის ნაცვლად, შეიძლება 15 სტუდენტი მივიდეს, დანარჩენებმა სხვა უმაღლესი სასწავლებლები აირჩიონ. ამ შემთხვევაში, რა ქნას უმაღლესმა სასწავლებელმა, რომელსაც, ამ სისტემის წყალობით, სერიოზული ფინანსური პრობლემები ექმნება?! ელემენტარულად, სასწავლო პროცესის დაგეგმვასაც ვერ მოახერხებს, იმიტომ რომ, 50 სტუდენტის მისაღებადაა მზად, მაგრამ რეალურად

რად გაცილებით ნაკლები მოდის.

თუ კარგად არ დავუკვირდებით და ამ პრინციპებზე – დაფინანსების, აკრედიტაციის და ა.შ. – სერიოზულად არ ვიფიქრებთ და რადიკალურად არ შევცვლით, დღეს ძალიან ადრეა ლაპარაკი იმაზე, როგორი საგამოცდო სისტემა გვინდა. სულ ამას ვიმეორებ, ჩამოვყალიბდეთ, შეიქმნას პრინციპები, რა პრინციპების გათვალისწინება მოუწევს ახალ საგამოცდო მოდელს და არანაირი პრობლემა, ახალი საგამოცდო მოდელის შექმნის თვალსაზრისით, ჩვენს ორგანიზაციას არ ექნება.

ცენტრის ინიციატივა – სტუდენტების დასაქმება

– ეს ჩვენი ორგანიზაციის სოციალური პროექტია – იმ სტუდენტების დახმარება, ვინც ვერ მოიპოვა სახელმწიფო დაფინანსება, სახელმწიფო გრანტი ან ვერ ჩაირიცხა იმ ფაკულტეტზე, სადაც სახელმწიფო სრულად აფინანსებს სწავლას; არ მოხვდა სოციალურ პროექტში და, აქედან გამომდინარე, დაფინანსება ვერ მოიპოვა, მაგრამ სწავლობს და ძალიან უჭირს საფასურის გადახდა. ბევრი შემთხვევაა, როდესაც სტუდენტი მუშაობს და მისთვის არაადეკვატურ საქმეს აკეთებს, რადგან მისი მთავარი საქმე არის სწავლა. ზოგს ღამის საათებში უწევს მუშაობა და წვლობს იმის გამო, რომ სწავლის საფასური დაფაროს ან საცხოვრებლის პრობლემა მოაგვაროს. ძალიან გვინდა ამ სტუდენტებს ჩვენთან თანამშრომლობა შევთავაზოთ. პირადად მე, ვფიქრობ, სტუდენტებისთვის, ფინანსური მხარდაჭერის გარდა, პირველ რიგში, ძალიან საინტერესო იქნება იმ ორგანიზაციაში ყოფნა და მუშაობა, რომელიც საგანმანათლებლო სივრცეში ერთ-ერთი სერიოზული ორგანიზაციაა. ჩვენთან ურთიერთობით გამოცდილებასაც შეიძენს და ბევრ სხვა რამესაც ისწავლიან, რაც მათ ძირითად საქმიანობასთან უფრო ახლოს იქნება, ვიდრე სხვა ნებისმიერი სამუშაო.

პირველ ეტაპზე პილოტირების რეჟიმში ვართ, უნდა ვნახოთ, როგორ ამუშავდება ეს ყველაფერი, მოგვცემს თუ არა სასურველ შედეგს. მივმართეთ რამდენიმე სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებელს და მგონია, რომ მეორე ეტაპზე აუცილებლად უნდა გავითვალისწინოთ კერძო უმაღლესი სასწავლებლები, რადგან გადასახადი იქ გაცილებით მეტია, ვიდრე სახელმწიფოში. იქ სწავლობენ ისეთი სტუდენტები, რომლებმაც გრანტიც კი მოიპოვეს, მაგრამ კერძო უმაღლეს სასწავლებლებში ერთი იმდენი კიდევ აქვთ გადასახდელი. თუ პილოტირება წარმატებული გამოდგა, რა თქმა უნდა, შედეგ პროექტი დაიხვეწება.

უმაღლეს სასწავლებლებს თხოვნით მივმართეთ, თავებობდ დაუდგინენ თავიანთ სტუდენტებს, რადგან კარგად იცნობენ მათ საჭიროებებს და უკეთ იციან, ვის სჭირდება დახმარება. სამუშაოს რომ ვთავაზობთ სტუდენტებს, პირველ რიგში, პასუხისმგებლობის გრძობის მქონე ახალგაზრდები გვინდა. ამიტომაც მივმართეთ უმაღლეს სასწავლებლებს თხოვნით, ასეთი სტუდენტების სია მოგვანდობინ. სამუშაოზე, ჩვენი სოციალური პროექტი პირველკურსელებზე ვერ გავრცელდება, რამდენადაც უმაღლესი სასწავლებლები ვერ არ იცნობენ პირველკურსელებს, ამიტომაც აქცენტი მეორე-მესამეკურსელებზე გვაქვს გადატანილი. ჩვენმა პროექტმა სერიოზული გამოხმაურება გამოიწვია და დიდი იმედი მაქვს, რომ დავეხმარებთ ჩვენს ახალგაზრდებს, თუნდაც მცირედით. სექტემბრის ბოლომდე უკვე გვექნება სია. გასათვალისწინებელია მათი სწავლის გრაფიკიც. არ მინდა, რომ სტუდენტების ძირითად საქმიანობას შეეშალოს ხელი, მთავარი და მნიშვნელოვანი მათთვის სწავლა და შემდეგ უკვე – სხვა დანარჩენი.

დასაქმებაში მხოლოდ ზაფხულის პერიოდი არ იგულისხმება, როდესაც ჩვენ აქტიურად გვჭირდება ძალიან ბევრი ადამიანი მეთვალყურეების, კურატორების, რეგისტრატორების სახით. მთელი წლის განმავლობაში ვატარებთ ოლიმპიადებს, აპრობაციებს, საგანმანათლებლო კვლევებს და ა.შ. ასე რომ, მთელი წლის განმავლობაში გვჭირდება ადამიანები და შესაბამისად, შეთავაზებებიც იქნება. რაც უფრო მეტ სტუდენტს მოვიცავთ, ჩვენც უფრო ბედნიერები ვიქნებით. ახალგაზრდებთან ურთიერთობას არაფერი ჯობია – ეს გამოცდილება წლებში განმავლობაში შევიძინეთ. ბუნებრივია, ცალკეულ შემთხვევაში, შეიძლება ჩვენი ურთიერთობა უფრო მჭიდრო ურთიერთობაში გადაიზარდოს და რატომაც არა, ორგანიზაციასაც სჭირდება გაახალგაზრდავება.

ესაუბრა ლალი თვალაბაიშვილი

ინფორმაცია

მინისტრმა მსჯავრდებულებს სასწავლო წლის დაწყება მიულოცა

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა თამარ სანიკიძემ და სასჯელალსრულებისა და პრობაციის მინისტრმა კახი კახიშვილმა არასრულწლოვან მსჯავრდებულებს ახალი სასწავლო წლის დაწყება მიულოცეს. მინისტრები №11 სარეაბილიტაციო დაწესებულებას ესტუმრნენ, სასწავლო პროცესს დაესწრნენ, პედაგოგებს შეხვდნენ და დაწესებულების ბიბლიოთეკა, ასევე, კომპიუტერული ტექნიკით აღჭურვილი ოთახი დაათვალიერეს.

„მთელი საქართველოს მასშტაბით დაიწყო სასწავლო წელი, მათ შორის არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო დაწესებულებებშიც, სადაც 123-ე საჯარო სკოლა ფუნქციონირებს. მქონდა შესაძლებლობა შევხვედროდი აღნიშნული სკოლის მოსწავლეებს. მიუხედავად იმისა, რომ ისინი სხვადასხვა მიზეზით არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო დაწესებულებაში იმყოფებიან, მნიშვნელოვანია, რომ განათლებაზე ხელი მიუწვდებოთ, ეს მათი უფლებაა. უფროცავე ახალი სასწავლო წლის დაწყებას და წარმატებებს ვუსურვებ.“ – განაცხადა თამარ სანიკიძემ. იგი სხვადასხვა ეროვნების მსჯავრდებულებს შესაბამის ენაზე შექმნილი სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფასაც დაჰპირდა.

კახი კახიშვილი მსჯავრდებულებს პირადად გაესაუბრა და მათი საჭიროებების შესახებ ინფორმაცია მოისმინა. მინისტრმა №11 სარეაბილიტაციო დაწესებულებაში განთავსებულ არასრულწლოვნებს, რომლებიც სხვა საგნებთან ერთად, ინგლისურ ენასაც ეუფლებიან, სურვილის შემთხვევაში, ჩინური ენის შესწავლის პროგრამაში ჩართვაც შესთავაზა.

სასწავლო პროცესში ამჟამად №11 სარეაბილიტაციო დაწესებულების 25 მსჯავრდებულია ჩართული.

კახი კახიშვილი: „დღეს მე და ქალბატონმა თამარმა არასრულწლოვან მსჯავრდებულთა სარეაბილიტაციო დაწესებულებაში ჩვენს ბავშვებს სასწავლო წლის დადგომა მიულოცეთ. ცხოვრებაში ყველაფერი ხდება, განსაკუთრებით ბავშვობის ასაკში. ამიტომაც ვესაუბრეთ მათ, ავსუსენით, რომ მთავარია ახლა ყურები არ ჩამოყარონ და ის დრო, რომელიც დღეს ბევრი აქვთ, მაქსიმალურად გამოიყენონ სწავლისთვის, რომ მომავალში, როდესაც აქედან გამოვლენ, შესაბამისი ცოდნა ჰქონდეთ. ძალიან ბევრს ნიშნავს სწავლის ფუნდამენტს, რომელსაც დღეს იღებენ. ჩვენ, რა თქმა უნდა, უზრუნველყოფთ მათ ყველაზე ხარისხიან საგანმანათლებლო პროგრამებით.“

აქტუალური თემა

თუმცა, მათ მეორე საფეხურზე გადასვლის უფრო სწრაფი გზა ექნებათ. თუ პრაქტიკოსი მასწავლებელი არასერტიფიცირებულია, მაგრამ ჩაბარებული აქვს საგნის გამოცდა, რაც შემდეგ საფეხურზე გადასვლის საფუძვლად მათთვის ხოვანა, მას ნაწილობრივ დაკმაყოფილებული აქვს სქემის მოთხოვნა და 5-კრედიტიანი ტრენინგის გავლა მოუწევს. თუ პირიქით ხდება, ჩაბარებული აქვს პროფესიული უნარების გამოცდა და არა საგანი, არ მოუწევს 5-კრედიტიანი ტრენინგის გავლა, რომელიც ასევე საგალდებულოა შემდეგ საფეხურზე გადასასვლელად, თუმცა მოუწევს საგნის გამოცდის ჩაბარება. პრაქტიკოსი მასწავლებლისთვის სამი მოთხოვნაა: საგნის გამოცდის ჩაბარება, პროფესიული უნარების 5-კრედიტიანი ტრენინგის გავლა და შიდა სასკოლო დაკვირვება.

უფროსი მასწავლებლის საფეხურზე მოხედებიან სერტიფიცირებული მასწავლებლები, ასევე დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე პირები, რომლებიც სკოლაში ასწავლიან და არ არიან სერტიფიცირებულები. მათ აუცილებლად უნდა გაიარონ შეფასებისა და გამოცდების ცენტრის მიერ ორგანიზებული გარე დაკვირვება. ამ საფეხურზე დოქტორის ხარისხის მქონე მასწავლებელი საგანს არ აბარებს. გარე დაკვირვება, ნაწილობრივ, საგნის კომპეტენციასაც ადასტურებს, ანუ ჩვენ ვთქვით, რომ დოქტორს, რომელმაც თავის სფეროში მოღვაწეობდა აკადემიური ხარისხით დადასტურება, საგნის კომპეტენციის დადასტურება აღარ მოვთხოვთ. აქ მნიშვნელოვანია, რომ სკოლაში და დირექტორმა, საათების განაწილების დროს, აუცილებლად გაითვალისწინონ, რაში აქვს მინიჭებული აკადემიური ხარისხი (არ შეიძლება აკადემიური ხარისხი ჰქონდეს ფილოლოგიაში და ასწავლიდეს სხვა საგანს, მაგ. ქიმია), მაგალითად, თუ აკადემიური ხარისხი გერმანულ ფილოლოგიაში აქვს, გერმანულში გამოცდა აღარ უნდა ჩაუტარონ, მაგრამ აუცილებლად უნდა შემოინდგეს, როგორ იყენებს ცოდნას საგაკვეთილო პროცესში.

დაგვრჩა მესამე საფეხური – ნამყვანი მასწავლებელი, სადაც ამჟამად სკოლებში მყოფი სერტიფიცირებული, დოქტორის ხარისხის მქონე მასწავლებლები განთავსდებიან.

ხაზგასმით მინდა გითხრათ, რომ ეს კრიტერიუმები ვრცელდება ახლა, მასწავლებელთა საფეხურებზე განაწილების დროს. მომავალში, თუ ვინმეს მოუწევს ნამყვანი მასწავლებლის სტატუსის მოპოვება, აუცილებელი არ იქნება, მაინცდამაინც დოქტორი იყოს. ნებისმიერ მასწავლებელი, რომელიც მონიშნულ უფროსი მასწავლებლის საფეხურიდან გადავიდეს ნამყვანი მასწავლებლის საფეხურზე, ამას იმ 19 კრედიტის დაგროვების შემთხვევაში შეძლებს, რომელიც სქემის მიხედვითაა გათვალისწინებული. სქემაში იმ აქტივობების ჩამონათვალიცაა, რომელთა განხორციელების შემთხვევაშიც შეძლებს მასწავლებელი 19 კრედიტის დაგროვებას, მაგალითად, გარე დაკვირვება, სამოძრაო გაკვეთილი, კვლევა, რომელიც საკუთარი

პრაქტიკის შესახებ უნდა ჩაატაროს და ა.შ. ახლა სქემის მიხედვით მასწავლებელთა საფეხურებზე გადაწინააღმდეგება მიმდინარეობს, შემდეგ კი მასწავლებლები კარიერულ წინსვლაზე ზრუნვას დაიწყებენ. გვეყოლება, ასევე, სკოლის ატესტატის მქონე სერტიფიცირებული მასწავლებელი, რადგანაც ძველი სერტიფიცირების დებულების მიხედვით, თუ მასწავლებელი დამადასტურებელი საბუთი, გაცივლიდა სერტიფიცირებას, მისი აკადემიური ხარისხი უმაღლესის ხარისხს უტოლდებოდა. ამიტომაც, იქნება შემთხვევები, როცა სკოლის ატესტატის მქონე სერტიფიცირებული მასწავლებელი თავისუფლად მოხვდება როგორც ნამყვან, ასევე, მენტორის საფეხურზეც. განსაკუთრებით ეს ეხება მაღალმთიანი სოფლების სკოლებს, სადაც კადრების დეფიციტია.

როგორ იქნება მენტორი მასწავლებლის შემთხვევაში?

ჯერჯერობით, მენტორი მასწავლებლები არ გვეყოლება. მენტორი ერთადერთი სტატუსია, რომელიც წლების განმავლობაში მიიღწევა – მენტორები იქნებიან ნამყვანი მასწავლებლები, რომლებიც 25 კრედიტს დააგროვებენ (მაქსიმუმ ხუთი წლის განმავლობაში). ისინი არიან განსაკუთრებული უნარების ალტურნილი ადამიანები, რომლებსაც სკოლის განვითარებაზე ეფექტური გავლენის მოხდენის შესაძლებლობა აქვთ.

ჯერ კიდევ ზუსტდება მონაცემები, რომელ საფეხურზე რამდენი მასწავლებელი გვეყოლება. თუმცა, წინასწარი მონაცემებით, ნამყვანი მასწავლებლის საფეხურს, დაახლოებით, 100-120 ადამიანი დაიკავებს. მთლიანად სისტემაში 400-მდე დოქტორის ხარისხის მქონე მასწავლებელი გვევს, ნაწილი სერტიფიცირებულია, ნაწილი – არა. ეს მასწავლებლები ძალიან მარტივად, შეიძლება ორი წლის განმავლობაშიც კი, ავიდნენ მენტორის საფეხურზე. რასაკვირველია, იმის შესაბამისად, თუ როგორ განახორციელებენ თავიანთ საქმიანობას. ასევე, თეორიულად შესაძლებელია, რომ უფროსი მასწავლებლის საფეხურზე მყოფნი, უახლოესი ორი წლის განმავლობაში, ნამყვანი მასწავლებლის საფეხურზე ავიდნენ – მათთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მოთხოვნა გარე დაკვირვებაა. შესაბამისად, შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი ამზადებს გარე დაკვირვების რუბრიკას. ამ სასწავლო წელს გამოიცდება, შემდეგ მისი მოდიფიცირება მოხდება და მომავალ ზაფხულში დაიწყება სკოლების ალტურვა ვიდეოკამერებით და საჭირო ტექნიკით. სავარაუდოდ, შეფასებისა და გამოცდების ცენტრი დაკვირვების პროცესისთვის 2016-17 სასწავლო წლისთვის იქნება მზად. თეორიულად, უფროსი მასწავლებელი, რომელიც უკვე მზად არის, გარკვეული აქტივობები განახორციელოს, გარე დაკვირვებასაც მომავალი სასწავლო წლიდან გაივლის.

შედაგოვთა, დაახლოებით, 30-35 პროცენტი გვეყოლება უფროსი მასწავლებელი, ხოლო

ძირითადი ნაწილი, დაახლოებით, 70 პროცენტი – პრაქტიკოსი მასწავლებელია.

ახალი სქემის მიხედვით, როგორ ხდება პროფესიაში შესვლა, ანუ რა მოეთხოვებათ მასწავლებლობის მსურველ ადამიანებს?

სქემის მიხედვით, სკოლაში უნდა გამოაცხადოს საჯარო ვაკანსია, ჩაატაროს ღია კონკურსი და შეარჩიოს მასწავლებელი შემდეგი კრიტერიუმებით: კანდიდატს აუცილებლად უნდა ჰქონდეს ჩაბარებული საგნის გამოცდა. სქემის მიხედვით, საგნის გამოცდები წელიწადში ორჯერ ჩატარდება, რათა მასწავლებლობის მსურველებმა, უკვე მოქმედ მასწავლებლებთან ერთად, სცადონ ბედი. პროფესიაში შემსვლელთათვის ძალიან გამკაცრდა მოთხოვნები – პროფესიაში შემსვლელმა კანდიდატმა აუცილებლად უნდა დაადასტუროს საგნობრივი კომპეტენცია და კიდევ, რაც მას მოეთხოვება, არის პედაგოგიური განათლება – ან დიპლომი უნდა ეწეროს პედაგოგის ხარისხი, ან უნდა ფლობდეს მასწავლებლის სერტიფიკატს. ეს სერტიფიკატი გაიცემა უნივერსიტეტების 60-კრედიტიანი პროგრამებით, ასევე ჰქვია ამ პროგრამას – მასწავლებლის მოსამზადებელი პროგრამა. იმისთვის, რომ მასწავლებლობის მსურველი გახდეს მასწავლებელი, უნდა ჩააბაროს საგნის გამოცდა და, თუკი მას არ აქვს დიპლომი მინიჭებული პედაგოგის კვალიფიკაცია, გაიაროს 60-კრედიტიანი პროგრამა.

გარდა ამისა, უნივერსიტეტები მუშაობენ 300-კრედიტიანი პროგრამებზე და მომავალ წელს უკვე განახორციელებენ მიღებას. ეს პროგრამა უთანაბრდება მაგისტრის ხარისხს. მისი გავლის შემდეგ, პედაგოგს აღარ დასჭირდება დამატებითი საგნის ჩაბარება და ა.შ. მას შიგნით იქნება პრაქტიკის და საგნის სახელმწიფო გამოცდა, ამ პროგრამას დაძლიერებული პრაქტიკა აქვს, რომელიც გულსხმობს ჩამოყალიბებულ პრაქტიკას კურსებში და ძალიან ინტენსიურს – სკოლაში. შემდეგ ბარდება სახელმწიფო გამოცდა, რომელიც ადასტურდება, რომ პრაქტიკაც მიღებული აქვს და საგანიც იცის, ამიტომ პირდაპირ უფროსი მასწავლებლის საფეხურზე შევა, სადაც შედარებით მაღალი ხელფასი ექნება, ვიდრე პრაქტიკოსი მასწავლებლის საფეხურზე ექნებოდა.

როდის შეიძლება დაიწყო მასწავლებლობა კრედიტების დაგროვება?

კრედიტების დაგროვება მასწავლებლებმა შეიძლება დაიწყო საფეხურებზე გადაწინააღმდეგების შემდეგ. პირველ რიგში რაც უნდა გააკეთონ, ეს არის თვითშეფასების კითხვარის შევსება – გამოყოფენ თავიანთი საქმიანობები და ამის მიხედვით დაგეგმონ, რა ტრენინგი გაიარონ და რა აქტივობა განახორციელონ. შესაბამისად, როგორც კი დასრულდება განაწილება, ფასილიტატორების შერჩევა და გადამზადება, 5-კრედიტიანი ტრენინგებზე გამოცხადდება რეგისტრაცია. თუმცა, აქ ერთი მნიშვნელოვანი მომენტია, 5-კრედიტიანი პროგრამაზე მასწავლებლები მას შემდეგ მოვლენ, რაც საგ-

ნის გამოცდას ჩააბარებენ, ანუ მასწავლებელს, რომელსაც ჩაბარებული აქვს საგნის გამოცდა, გამოცხადებისთანავე შეუძლია ჩაერთოს 5-კრედიტიანი პროგრამაში, ხოლო გაზაფხულიდან – გაიაროს შიდა დაკვირვება, რომელსაც შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი შესთავაზებს.

პრაქტიკოსი მასწავლებლებს 4 წელი ეძლევათ საფეხურიდან გადასასვლელად, სამი წელი – საგნის ჩაბარებლად. მასწავლებლებმა, უპირველეს ყოვლისა, უნდა იზრუნონ საგნის ჩაბარებაზე და 5-კრედიტიანი პროგრამის გავლაზე.

პრაქტიკულად, ოთხ წელიწადში პრაქტიკოსი მასწავლებელი აღარ გვეყოლება.

მოკლედ რომ ჩამოვყალიბოთ, რა აქტივობები უნდა განახორციელონ წელს სკოლებმა?

წელს განსახორციელებელი აქტივობებია (ანუ რას აკეთებენ სკოლები): ირჩევენ ფასილიტატორს; ქმნიან შიდაშეფასების ჯგუფებს; ზედამხედველობას უნივერსიტეტის მასწავლებლებს, რომ თვითშეფასების კითხვარის შეავსონ; ზედამხედველობას უნივერსიტეტის ფასილიტატორებს, რომლებიც მასწავლებელთა ჯგუფებთან მუშაობენ და პროფესიული განვითარების გზებს გვემავენ. მასწავლებლები კი მიჰყვებიან იმ გზას, რომელსაც შეიმუშავებენ და დაგეგმვენ ფასილიტატორთან ერთად. სასწავლო წლის ბოლოს კი აფასებენ თავიანთ გეგმას – რა გააკეთეს, რა შეასრულეს, რას მიაღწიეს, რას ვერ მიაღწიეს. შემდეგ, ახალი სასწავლო წლიდან, ისევ თვითშეფასების კითხვარის შევსებით, ახალი სასწავლო წლის მუშაობას გვემავენ.

ეს ყველაფერი, ბუნებრივია, მიბმულია ანაზღაურების გაუმჯობესებაზე, ანაზღაურება კი – საფეხურებზე. პირველ რიგში, სწორედ ამის მიხედვით განსხვავდება მასწავლებლის ხელფასი, მაგრამ ხელფასი განსხვავებულია, ასევე, მასწავლებლის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მაგალითად, ერთი და იმავე საფეხურზე მყოფ მასწავლებელს შეიძლება სხვადასხვა ანაზღაურება ჰქონდეს, ვთქვათ, უფროსი მასწავლებლის საფეხურზე მყოფი მასწავლებლის ხელფასი შეიძლება ერთმანეთისგან განსხვავდებოდეს იქიდან გამომდინარე, რამდენ საათს ატარებს, რა სტაჟი აქვს, არის თუ არა დამრიგებელი, მუშაობს თუ არა სსმ მოსწავლეებთან და ა.შ. უახლოეს დღეებში დამტკიცდება განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანება, რომელიც სქემის მიხედვით ანაზღაურების შესახებ ცვლილებას ითვალისწინებს.

ესაუბრა ლალი ჯეილაძე

P.S. მასწავლებლის საქმიანობის დაწყების, პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის შესახებ შეგიძლიათ იხილოთ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის ვებგვერდზე www.tpdc.ge

ინფორმაცია

სამუშაოს მაძიებელთა მომზადება-გადამზადების პროგრამა

შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით საქართველოს განათლებისა და მეცნიერებისა და შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროები მომზადდება-გადამზადების პროგრამას იწყებენ. აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პირველმა მოადგილემ, ქეთევან ნატორიაშვილმა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილემ, ზაზა სოფროშაძემ ბრიფინგი გამართეს.

განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო უზრუნველყოფს ინფორმაციის მიწოდებას კერძო და საჯარო პროფესიული სასწავლებლებისთვის აღნიშნული ინიციატივის შესახებ, ასევე კოორდინაციას გაუწევს, პროფესიული საგანმანათლებლო სასწავლებლების მიერ ისეთი მოკლევადიანი პროფესიული პროგრამების შემუშავების პროცესს, რომლის მიზანია სამუშაოს მაძიებელთა პორტალზე – www.worknet.gov.ge – რეგისტრირებული ადამიანების კვალიფიკაციის ამაღლება. მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ მოკლევადიანი პროფესიული პროგრამები, 50-ზე მეტ სპეციალობაში, შემუშავდება იმ მოთხოვნადი პროფესიების შესაბამისად, რომლებიც იდენტიფიცირდა შრომის ბაზრის თვისებრივი კვლევის შედეგად. პროგრამის მიზანია, კონკურენტუნარიანობის ამაღლების გზით, სამუშაოს მაძიებელთა დასაქმების ხელშეწყობა.

აღსანიშნავია, რომ პროფესიული განათლების მიმწოდებელთა ქსელი ყოველწლიურად ფართოვდება და დაინტერესებულ ადამიანებს საშუალება ექნებათ, საცხოვრებელი ადგილის შესაბამისად, შეარჩიონ ის სასწავლებელი, რომელიც განახორციელებს მათთვის სასურველ პროგრამას.

პროფესიული მომზადება-გადამზადების პროგრამის ერთ-ერთი კომპონენტია სამუშაო ადგილებზე სწავლება-სტაჟირება, რომელიც განხორციელდება დამსაქმებელთან შეთანხმებით, თავისუფალი სამუშაო ადგილების არსებობის შემთხვევაში. სტაჟირების ვადა არ აღემატება 3 თვეს. გადამზადების მსურველებს მიეცემათ სახელმწიფო სტიპენდია, თვეში 150 ლარის ოდენობით. სტაჟირების მთავარ მიზანს წარმოადგენს დამსაქმებლის მიერ, შერჩევის საფუძველზე, მინიმუმ, ერთი სტაჟიორის დასაქმება.

პროგრამაში ჩაერთვებიან საქართველოს მოქალაქეები 20 წლის ზემოთ, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან შრომის ბაზრის მართვის საინფორმაციო სისტემაზე და თანახმა არიან, გაიარონ მოკლევადიანი სასწავლო კურსი. ამ ეტაპზე, პროგრამაში ჩაერთვება 1138 სამუშაოს მაძიებელი.

ქეთევან ნატორიაშვილი, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პირველი მოადგილე: „მოგეხსენებათ, რომ ქვეყანაში პრიორიტეტია შესრულებული სამუშაოების ხარისხის გაუმჯობესება, ასევე, მაღალი ხარისხის განათლების გზით, დასაქმების შესაძლებლობების გაუმჯობესება. შესაბამისად, სამუშაოს მაძიებელთა მომზადებისა და გადამზადების, კვალიფიკაციის ამაღლების სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, აქტიურად მიმდინარეობს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროებს შორის თანამშრომლობა. ამ თანამშრომლობის ფარგლებში, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო უზრუნველყოფს ინფორმაციის მიწოდებას კერძო და საჯარო პროფესიული სასწავლებლო სასწავლებლებისათვის. აღნიშნული ინიცი-

ატივის შესახებ ინფორმაცია უკვე დაეგზავნა, დაახლოებით, 100-მდე სასწავლებელს. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ასევე, კოორდინაციას გაუწევს პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ ისეთი მოკლევადიანი პროფესიული პროგრამების შემუშავების პროცესს, რომლის მიზანიც გახლავთ სამუშაოს მაძიებელთა პორტალზე რეგისტრირებული ადამიანების კვალიფიკაციის ამაღლება.

ვიმედოვნებთ, სამუშაოს მაძიებელთა მომზადება-გადამზადების პირველი ეტაპი წარმატებით განხორციელდება.“

ზაზა სოფროშაძე, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე: „როგორც ქალბატონმა ქეთევანმა მოგახსენათ, ჩატარდა შრომის ბაზრის საკმაოდ სერიოზული კვლევა, რის შედეგადაც შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დასაქმების დეპარტამენტმა გამოავლინა 55 ყველაზე მოთხოვნადი პროფესია. შესაბამისად, მომზადება-გადამზადების პროცესშიც გათვალისწინებულია ეს პროფესიები. თვითონ პროექტი ორ ძირითად ნაწილადაა გაყოფილი: პირველი, როგორც უკვე ვისაუბრეთ, არის მოკლევადიანი გადამზადება საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, ხოლო მეორე – სტაჟირების ნაწილი, რაც გულსხმობს იმას, რომ დასაქმების მსურველები, მინიმუმ 3 თვის ვადით, მიმაგრებული იქნებიან დამსაქმებელთან შესაბამისი პროფესიის ასათვისებლად. ჩვენი მთავარი ამოცანაა, დამსაქმებლებმა სტაჟირების გავლის შემდეგ, დასაქმონ, მინიმუმ, ერთი სტაჟიორი მაინც. მთელი ამ ხნის განმავლობაში, მიმაგრების პერიოდში, სტაჟიორებს ეძლევათ სახელმწიფო სტიპენდია, თვეში 150 ლარის ოდენობით, რაც მათთვის დამატებითი სტიმულია.“

ქართული რობოტს მეორე ენა

მე „ჯავახეთს შეხიზნული“ მერქვა

„შეუძლებელია – ეს მხოლოდ ხმაბალი სიტყვაა, რომლის უკანაც იმალებიან პატარა ადამიანები. მათთვის უფრო ადვილია იცხოვრონ შეჩვეულ სამყაროში, ვიდრე – იპოვონ თავი ძალი, რაიმე შეცვალონ. შეუძლებელია – ეს არაა ფაქტი. ეს მხოლოდ ვარაუდია. შეუძლებელია – ეს არაა განაჩენი, ეს გამოწვევაა. შეუძლებელია – ესაა შანსი, გამოავლინო თავი. შეუძლებელია – ეს არაა მუდმივი. შეუძლებელია შესაძლებელია“. მე სწორედ ამ, ბევრისთვის შეუძლებელის წინააღმდეგ ვაღაპრებოდა და ვაღაპრებოდა ნაბიჯი ჯავახეთისკენ მიმავალ გზაზე. იყო ბევრი კითხვა:

– „რა გინდა ჯავახეთში“, „იმ სიშორეზე რა ნაიყვანს“, „უცხო ხალხში“ – უფრო მორსაც ნასულან, ჯავახეთიც ხომ ჩემი ქვეყნის ნაწილია, ხალხი კი ყველგან უცხოა. „ცხოვრება მოხეტიალე ცირკია, მე ამ წარმოდგენას უნდა დავესწრო“.

გადანწყვეტილება მიღებული იყო, შესარჩევი ეტაპი გავლილი და მომავალი ერთი წელიც დაეგეგმილი. ზუსტად ერთ თვეში, თბილისის ცენტრიდან ორი მიკროავტობუსი დაიძრა, სავსე გულბანათებული ახალგაზრდებით და სამგზავრო ჩემოდნებით, რომლებშიც თბილ ტანსაცმელთან ერთად ელავა უამრავი ნივთი, მშობლების მიერ შერჩეული საჩუქრები სომეხი მასპინძლებისთვის, სუფთა ფურცლებიანი დღიურები და ფერადი ქაღალდები, რათა პატარებთან ერთად შეგვექ-

მნა ჩვენი ფერადი და მხიარული სამყარო. იმ დღეს ვტოვებდით ძველს, დროებით, და ჩემს ცხოვრებაში კიდევ ერთი ახალი ეტაპი იწყებოდა. მიუხედავად იმისა, რომ უკვე გაკვალულ გზაზე მიწვედა გავლა, ბევრს ვფიქრობდი რა დამხვედბა იქ, როგორ შემხვედბოდა ხალხი. არც გზა ვიცოდი, არც კვალი და არც არავის ვიცნობდი. იმ დღიდან მე, ჯავახეთს შეხიზნული, ახალ ცხოვრებას ვიწყებდი. დრო, დანიშნულების ადგილამდე, სამომავლო გეგმებზე და მოლოდინებზე საუბარში გავიდა. მიკროავტობუსის ფანჯრებიდან პეიზაჟები სწრაფად იცვლებოდა და თვალწინ ისახებოდა შემოდგომის ულამაზესი ხედები, ცხვრის ფართი სავსე მინდვრები და ხშირი სოფლები. თანდათან ხეები მცირდებოდა, სოფლები იშვიათდებოდა და სახლები კანტიკუნებდა ჩანდა. ბოლოს იყო ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის ცენტრი, მეგობრებთან გამომშვიდობება, ახალ ოჯახთან შეხვედრა და გზა სოფლამდე, სადაც მომავალი ერთი წელი უნდა ვამეტარებინა. დღიურში, რომელმაც ჩემთან ერთად განვლო შორი გზა იმისთვის, რომ ემოციები აღებეჭდა და შემოენახა, ვწერდი ყოველდღე ჯავახეთის კრიალს ცის ქვეშ მჯდომარე. იქვე იყო ულამაზესი სალაშის და ფარავნის ტბა, ფოკის მონასტერი, სადაც წმინდა ნინომ პირველად დადგა ფეხი და დღესაც მისი მაღლი უხვად იგრძნობა. ხალხი თბილი, ყოველ შემთხვევაში ჩემი

ოჯახის წევრები. მეც სოფელში გავიზარდე და რა უნდა მეუცხოოს, ვფიქრობდი ყოველთვის, მაგრამ ის „სხვანაირი“ სოფელი იყო, თუმცა „ადამიანის შესაძლებლობებს ზღვარი არა აქვს“ და მეც მალე შევეჩვიე იმ, ჩემთვის „სხვანაირ სოფელს“.

ოქროსფერი დღეები... ფერებით მდიდარი ბუნება – ნითელი, ყვითელი, ოქროსფერი, ნარინჯისფერი, ხალხიანი ხალიჩა ფენებოდა დედამიწას... ფოთოლთა ზეიმი... ფოთლის მოზაიკით დაფარული მინა... თვალების დახუჭვა კი არ მჭირდებოდა, სიკეთე იმდენად გენდი ხოლმე ამ სილამაზეს იქ, სადაც „შემოდგომა გამორჩა“ და ვხვდებოდი, თუ რა ძლიერ მყვარებდა შემოდგომის „ოქროსფერი დღეები“. სიცვიდან მოზუხული, სირბილით მივითვლიდი რამდენიმე კიბეს, თან ბავშვების შეძახილი მომდევნა: „გამარჯობა თამარა მასწავლებელი“ (ყველასთვის სათითაოდ უნდა მეპასუხა, გული რომ არ დაწყვეტოდა). კარებს ხშირად უფროსკლასელები მიიხეზნებდნენ. სკოლაში შესულს ყრიათული შემომხვევოდნენ ფეხებზე ჩემი პატარები, ზემოდან რომ დავყურებდი, ყველა ერთნაირი ჩანდა – დიდი, თეთრი ბანტები მთელ თავს უფარავდათ. ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ ვინ იქნებოდა პირველი და უფრო ახლოს მასწავლებელთან. რამდენიმე წუთი მჭირდებოდა სულშეხუთულს თავის გასათავისუფლებლად. ასე ცვლიდა სიცვიც სითბო და მე ბედ-

ნიერი ვიყავი ყოველივე ამით.

თოვლი, ყინვა, ქარბუქი... ახალგაზრდებულს ცოტა არ იყოს შემეშინდა ფანჯრიდან დანახული გარე სამყაროსი, მაგრამ ესეც თავისებურად საინტერესო იყო. გარეთ გასულს მარტო თვალბილა გიჩანს და იმასაც ვერ ახელ. ყოველი მხრიდან ნამქერი, ფეხები თოვლში გეფელობა, მიდისარ გაყინულ-გათოშლილი და ირგვლივ არაფერი ჩანს... გარეთ ისევ ბობოქრობდა ბუნება, მიუხედავად იმისა, რომ უკვე აპრილი იყო და ჩემი ნამოსვლის დღეც ახლოვდებოდა. გარეთ ციოდა, ქარი ბობოქრობდა, მე კი არც ისე თბილად და მყუდროდ მოკალათებული ვფიქრობდი, რომ... დრო გადის, ვიზრდებით... მოგონებები გვემატება, მაგრამ მათგან ძალიან ბევრი მესხიერებაში ილეუება და ზოგიერთი იმლება კიდევ... შედარებით ცოტა, მაგრამ ვფიქრობ, რომ მაინც ბევრი მოგონებაა ისეთი, რომელიც გონებიდან არასდროს ამოიშლება. ის შეიძლება იყოს ძალიან მწარე ან პირიქით, ძალიან ტკბილი... სხვა რა უნდა მეკეთებინა ასეთ ამინდში. მე ბედნიერი ვარ თითოეული იქ გატარებული დღით, მათი ბაგიდან წარმოთქმული თითოეული ქართული სიტყვით. მემამაცება, რომ ვიყავი იმ დიდი არმიის ჯარისკაცი, რომელიც მომავლისთვის ქართული სიტყვით იბრძვის.

თამარ უზულაშვა

სასკოლო აქტივობა

მშობელთა ჩართულობა სასკოლო ცხოვრებაში

სკოლის ცხოვრებაში მშობელთა ჩართულობას დიდი მნიშვნელობა აქვს მოსწავლის აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესების მიზნით. მოსწავლეებს, რომელთა მშობლებიც აქტიურად მონაწილეობენ საგანმანათლებლო პროცესში, უფრო მაღალი აკადემიური მოსწრება აქვთ, გამოირჩევიან პოზიტიური ქცევით, კეთილგანწყობილი არიან სკოლის მიმართ, აქვთ საკუთარი თავისა და შესაძლებლობების რწმენა. მშობელთა ჩართულობის ამაღლება შესაძლებელია, როდესაც სკოლასა და მშობლებს შორის ნდობასა და ურთიერთპატივისცემაზე დაფუძნებული ურთიერთობებია. შვილის სწავლის პროცესში მშობლები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ. მშობლისა და მასწავლებლის კარგი ურთიერთობა ხელს უწყობს მოსწავლის წარმატებას, ზრდის და აძლიერებს მის თვითშეგნებას. თუ ბავშვმა იცის, რომ მშობელი დაინტერესებულია შვილის აკადემიური წარმატებით, ეს დადებითად მოქმედებს მის მოტივაციაზე. სკოლამ, პერიოდულად, უნდა მიანდოს მშობელს ინფორმაცია ბავშვის აკადემიური მოსწრებისა თუ ქცევის შესახებ, აგრეთვე, იმ მოთხოვნებზე, რომლის დაკმაყოფილებაც ბავშვის სწავლის პროცესის გასაუმჯობესებლად სჭირდება. მასწავლებელს, ეფექტიანი სტრატეგიების გამოყენებით, შეუძლია ნახაზისთვის მშობლები და სასწავლო პროცესში ჩართოს. კარგი კომუნიკაციის უნარი წარმატებული ურთიერთობის წინაპირობაა.

ჩინეს ინიციატივები: მოსწავლეებთან და მასწავლებლებთან ერთად შექმნეს ლოგო – მარკინგული იმისა, რომ მათი სკოლა აქტიურია ოჯახის ჩართულობის მხრივ; მოეწყო მშობელთა კუთხე, სადაც განთავსებული იყო ფოტომასალა, საინტერესო ინფორმაცია პერიოდულად იცვლებოდა. განცხადებები იუსუცებოდა მოახლოებული შეხვედრებისა და ღონისძიებების ჩატარების შესახებ, ქვეყნდება მოსწავლეთა ნამუშევრები ხელოვნების სფეროში, მოსწავლეთა თხზულებები.

2015 წლის 8 თებერვალს, პროექტის მიერ ორგანიზებულ ნიგნიერების კონფერენციაზე, ჩვენი სკოლის პედაგოგის მზია ხარებაშვილს სამრეზენტიაციო თემა იყო: „ნიგნიერების განვითარებაში მშობელთა ჩართვის როლი“. პროექტის მიერ ორგანიზებული კონფერენციაზე, ჩვენი სკოლის პედაგოგის მზია ხარებაშვილს სამრეზენტიაციო თემა იყო: „ნიგნიერების განვითარებაში მშობელთა ჩართვის როლი“. პროექტის მიერ ორგანიზებული კონფერენციაზე, ჩვენი სკოლის პედაგოგის მზია ხარებაშვილს სამრეზენტიაციო თემა იყო: „ნიგნიერების განვითარებაში მშობელთა ჩართვის როლი“. პროექტის მიერ ორგანიზებული კონფერენციაზე, ჩვენი სკოლის პედაგოგის მზია ხარებაშვილს სამრეზენტიაციო თემა იყო: „ნიგნიერების განვითარებაში მშობელთა ჩართვის როლი“.

პირველ კლასში მოეწყო საახალწლო ღონისძიება მშობელთა ჩართულობით. მათ მიეცათ შესაძლებლობა, გამოსულიყვნენ შეილება ერთად და შეეხატებინათ ესა თუ ის ნომერი. მეორე კლასში ჩატარდა ღია საჩვენებელი გაკვეთილი მშობლებისთვის, თემაზე: „სპილომ ნატვრა აისრულა“. გაკვეთილზე გამოყენებული იყო, პროექტის ფარგლებში მიღებული და სკოლაში შექმნილი, მრავალფეროვანი რესურსები. მასწავლებელმა მოწვეულ მშობლებს გააცნო ინოვაციური მიდგომები და ახალი მეთოდოლოგიები, რომელთაც ისინი უკეთ დაეხმარებოდნენ შეილება საშინაო დავალების შესრულებაში. სამოდელო გაკვეთილის ჩანაწერმა საშუალება მისცა მოსწავლეს გვერდიდან დაეხსია საკუთარი თავი, მშობელმა კი ნახა, როგორია მისი შვილი გაკვეთილზე.

მესამე კლასის მოსწავლეების მშობლები (ხელმძღვანელი – ემა ფიფია) აქტიურად ჩაერთნენ სახალისო პროექტში „სურათი მშობლებთან ერთად“. ისინი თავიდანვე იყვნენ გაფრთხილებული, რომ ფოტომასალა განკუთვნილი იქნებოდა საზოგადოებისთვის საჩვენებლად. მშობლებმა და მოსწავლეებმა ამოარჩიეს აქტივობები G-PRIED-ის აქტივობების ბარათებიდან და იგივე სიტუაციები განასახიერეს. სურათები გადაიღეს შინ და გარეთ, მაღაზიაში და ა.შ. შვირჩა საუკეთესო სურათები, შეიქმნა მშობელთა ჩართულობის ამსახველი სლაიდ-შოუ და მოეწყო პრეზენტაცია. მესამე კლასის მოსწავლეებმა, ასევე, დადგეს სპექტაკლი „ჩიკვთა ქორნილი“, გააცოცხლეს ვაჟა-ფშაველას პერსონაჟები. საღამოს აფიშა და მოსწავლეები მშობელთა დახმარებით დაამზადეს, ასევე, ხელმარჯვე მშობლები აქტიურად იყვნენ ჩართული ნიღბების დამზადებასა და კოსტიუმების შექმნაში. საღამო მხიარულად და საინტერესოდ წარიმართა.

მეოთხე კლასში მშობელმა მათა არახაშიამ, საკუთარი ინიციატივით, მოაწყო აქტივობა

„თამაშის საღამო“ – მოიწვია მშობლები და შესთავაზა შვილებთან ერთად ჩართულობის თემაში. მან გამოიყენა საკუთარი შესაძლებლობები და სხვებს მისცა საუკეთესო მაგალითი, უფრო აქტიურად ჩაერთონ სკოლის ცხოვრებაში. გამართა შეჯიბრი გუნდებს შორის, გამარჯვებულები გამოავლინა და დიპლომებით დააჯილდოვა. ამავე კლასში (ხელმძღვანელი – ფატიმა ხვიჩავა) განხორციელდა პროექტი „მშობლის დღიური“. გაიმართა წლის განმავლობაში, მშობელთა ჩართულობით, ჩატარებული ღონისძიებებისა და აქტივობების ამსახველი ფოტომასალისა და სლაიდშოუს პრეზენტაცია. ამ ღონისძიებამ სხვებსაც გაუჩინა გააქტიურებისა და სასკოლო ცხოვრებაში ჩართვის მოტივაცია.

მეექვსე კლასმა მოაწყო დედადღის დღისადმი მიძღვნილი ზეიმი „იაკობიდან ფარნავაზამდე“. მზადების პროცესში აქტიურად ჩაერთვნენ მშობლებიც და ზეიმამაც საინტერესოდ ჩაიარა. G-PRIED-მა დამატებითი საკითხები ნიგნები მოგვანოდა. „მკითხველთა კლუბი“ ყოველთვიურად აწყობდა კითხვის საღამოებს. იმართებოდა წაკითხვის განხილვა – სხვანაირად როგორ შეიძლებოდა ამა თუ იმ მოთხრობის დასრულება, რომელი პერსონაჟი მოეწონათ. მშობლები პედაგოგებს კითხვაზე და კითხვის სტრატეგიებზე ესაუბრებოდნენ. მასწავლებლები მშობლებს ამომწურავ ინფორმაციას აწოდებდნენ შვილების წარმატებებსა და პრობლემების შესახებ.

წლის ბოლოს ჩავატარეთ „სახალისო კონკურსი“ მშობლებისა და ბავშვებისათვის „მკითხველთა კლუბის“ იმ წევრების გამოსავლენად, ვინც ყველაზე უკეთ იცნობდა G-PRIED-ის დამატებითი საკითხავ ნიგნებს.

მშობლებსა და მოსწავლეებს, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს, სპეციალურად მათთვის დამზადებული სახალისო დიპლომები და „მაღლიერების სერტიფიკატები“ გადაეცათ.

მესამე და მეოთხე კლასებში, მშობელთა აქტიური ჩართულობით, მოეწყო „მხიარული სტარტები“ მოსწავლეებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზების მიზნით. აღსანიშნავია, რომ შეჯიბრში ჩართული იყვნენ სპეციალური საჭირბოროტების მქონე მოსწავლეები და მათი მშობლები.

ჩვენი სკოლის პედაგოგებმა კარგად აუღეს ალლო პროექტს. აქტივობებში ჩართვით გააქტიურდნენ ბავშვები, გაუმჯობესდა მათი აკადემიური მოსწრება. მშობლებსა და შვილების ერთად კითხვამ მნიშვნელოვანი შედეგი გამოიწვიოდა ენობრივი და კითხვითი უნარ-ჩვევების გაუმჯობესების თვალსაზრისით. მშობლები უკეთ გაეცნენ შიდასკოლო სამზარეულოს, უფრო გააქტიურდნენ. მათ, საზეიმო ვითარებაში, მაღლობისა და ყველაზე აქტიური მშობლის სერტიფიკატები გადაეცათ. ჩვენი მონდომება შეუმჩნეველი არ დარჩენილა და ამის დასტურია ქალბატონ ლია გიგაურის მიერ გადმოცემული სერტიფიკატი „მშობელთა ჩართულობის მიმართულებით აქტიური მუშაობისათვის“, რისთვისაც დიდ მაღლობას ვუხდით საქართველოს დანაშაულები განათლების პროექტის G-PRIED-ის ხელმძღვანელობას.

პროექტი გაემყარება და ახალი სასწავლო წლიდან გვეგვათე მშობლების უფრო აქტიურად ჩართვას სასკოლო ცხოვრებაში.

ლულა ხვიჩავა ჩხორის საჯარო სკოლის დირექტორი

სახელმძღვანელოები

გამომცემლებო, არ დანებდეთ! კოლაჟსი გასწავლიდან მისამე წლისთვის

განათლებისა და მეცნიერების ყოფილი მინისტრი გიორგი მარგველაშვილი ბრძანებდა, რომ 2013-2014 სასწავლო წლიდან სახელმძღვანელოები იქნებოდა უფასო, მშობლებს კი შესაძლებლობა მიეცემოდათ, ამის შედეგად დაზოგილი თანხა (150-დან 200 ლარამდე) სხვა რამისთვის გამოეყენებინათ.

მალე გაირკვა, რომ სახელმძღვანელოები სრულებითაც არ ყოფილა უფასო – სასწავლო წლის დამთავრებისთანავე ისინი მოსწავლეებს ჩამოართვეს და, ფაქტობრივად, მივიღეთ სახელმძღვანელოების ცხრათვიანი უფასო განათხორცება. თუმცა აქვე უნდა ითქვას, რომ შეიძლება მხატვრული, სამეცნიერო ან სხვა სახის ნივთების განათხორცება – სწავლას მონყურებულის, ბეჭდით, კარგი მოსწავლე სასკოლო სახელმძღვანელოებს არავის ზერ ანათხორცებს, რადგან ის მუდამ სჭირდება, სკოლის დამთავრებამდე და მის შემდგომაც. ამიტომ უფრო მართებული იქნება, განათლების სამინისტროს ამ პროექტს ვუწოდოთ „სახელმძღვანელოების უპროცენტოდ რამდენჯერმე გასესხება“! გასესხებული სახელმძღვანელოების მოვლა-პატრონობის, ვარჯისაინობისა და ამოღების პროცესი საბანკო ნესებსა და პროცედურაზე უფრო გამკაცრებულია, რადგან მშობლები, დირექტორები და დამრიგებლები შიშით არიან შეპყრობილები. სასწავლო წლის დამთავრების შემდეგ, არდადეგებზე დამრიგებლები კარდაკარ დადიოდნენ მოსწავლეებზე „გასესხებული“ სახელმძღვანელოების ამოსაღებად.

წელს მდგომარეობა მნიშვნელოვნად შეიცვალა: სახელმძღვანელოების გასესხება, ერთი სკოლის კლასების მოსწავლეთა ნაცვლად, სხვადასხვა სკოლის მოსწავლეებს შორის ხდება: სასწავლო პროცესის დამთავრებისთანავე, დამრიგებლები სახელმძღვანელოებს აფასობენ თავიანთი კლასების თითოეულ მოსწავლესზე. ზედმეტი სახელმძღვანელოები კი ცალკე, და ვინ იცის რომელ, სკოლაში იგზავნება.

მხარე გამოცდილებიდან გამომდინარე, დამრიგებლებმა „ჭკუა ისწავლეს“ და მოსწავლეებს სახელმძღვანელოები სწავლის დამთავრებამდე ერთი თვით ადრე ჩამოართვეს. მასწავლებლებს კითხვაზე, თუ რატომ არ იცინა გაკვეთილი ან რატომ არა აქვთ დავალება, მოსწავლეებს პასუხი მზად აქვთ – იმიტომ რომ სახელმძღვანელოები ჩააბარეს, და ამის გამო, თუ ადრე სწავლის ხანგრძლივობა, დაახლოებით 9 თვე იყო, ამჯერად, ზემოთ აღნიშნული ფაქტიდან გამომდინარე 8 თვე გახდა.

ზოგიერთი მოქალაქის მსგავსად, ხელისუფლების მიერ სახელმძღვანელოების უფასოდ გადაცემას, თავის დროზე, მეც

„პიარი“ ვუწოდებ. ვალიარებ, რომ შევცდი: პიარის შემთხვევაში, ერთი მხარე მაინც რჩება მოგებული. ჩვენ შემთხვევაში, ორივე მხარე წაგებულია. განათლების სამინისტროს ამ, რბილად რომ ვთქვათ, დაუფიქრებელი, გაუაზრებელი გადაწყვეტილების შედეგად მივიღეთ:

- 1) შეწყვეტილი საქმიანი კავშირი პედაგოგებსა და სახელმძღვანელოების ავტორებს შორის;
  - 2) ავტორების იძულებითი უმოქმედობა და მათ შორის შეწყვეტილი კონკურენცია;
  - 3) არ გამოიცემა ახალი, გაუმჯობესებული სახელმძღვანელოები და გაუმჯობესებული მასწავლებელთა სარეკომენდაციო ნივთები;
  - 4) ავტორების, სპეციალისტების ან სპეციალისტთა ჯგუფების მიერ, ყველა კლასში, ცალკეულ საგნებში, საგნის სწავლების მეთოდური სახელმძღვანელოები, რომლის გამოცემაზე ამ პირობებში საუბარი ზედმეტია (ეს მეთოდური სახელმძღვანელოები უნდა ჩანაცვლებოდა ძვირადღირებულ ტრენინგებს);
  - 5) პედაგოგებისთვის იმ უფლების შეზღუდვა, რომ სწავლის პროცესში შეეძლოთ ერთი ავტორის სახელმძღვანელო სხვა, მათთვის მისაღები, ავტორის სახელმძღვანელოთი შეეცვალათ;
  - 6) სასკოლო სახელმძღვანელოების გარეშე დარჩენილი სკოლის ბიბლიოთეკები;
  - 7) განათლების სამინისტროს დაავიწყდა მასწავლებლები, რომელთათვისაც არ დაურიგებია მასწავლებლის ნივთები, რომელსაც წინა წლებში გამომცემლობები საჩუქრად გადასცემდნენ მათ;
  - 8) არათანაბარ პირობებში აღმოჩენილი ქართველი და ინგლისურენოვანი ავტორები და გამომცემლები;
  - 9) სავალალო ვითარება არაქართულენოვანი (აზერბაიჯანული, რუსული, სომხური) სკოლების მეშვიდე-მეთორმეტე კლასებში, რომლებიც არააგრიფირებული (?!) სახელმძღვანელოებით სწავლობენ;
  - 10) დაიხურა ქართული სტამბების ნაწილი, ნივთების მალაზიები, ქართველ გამომცემლებს ერთი მილიონი ნაშთი შეატოვეს და მივიღეთ გაკორტებული გამომცემლები.
- როგორც ცნობილია, შარშან სახელმძღვანელოების სრული რაოდენობის 40% დაიბეჭდა. მაშინ ვივარაუდებ, რომ წელს 80% იქნებოდა დასაბეჭდი, თურმე აქაც შევცდი. წელს განათ-

ლების სამინისტრომ მხოლოდ 42 ათასი (ორმოცდაორი ათასი) სახელმძღვანელო დაბეჭდა.

ყოველივე ზემოთქმული იმას ნიშნავს, რომ უხეზად ირღვევა ქართველ ავტორთა და გამომცემელთა საავტორო და საგამომცემლო უფლებები. გამომცემლობების გაჩერება კი ქვეყნის ინტელექტუალური განვითარების შეფერხებას ნიშნავს. საფრთხე ექმნება ქვეყნის გადარჩენის გზას. ამიტომაც გამომცემლებს მინდა მივმართო: „არ დანებდეთ! საფრთხე არ შეუქმნათ ქვეყნის გადარჩენის გზას. სულ ცოტაც მოითმინეთ და ხელისუფლების ბავშვური ქმედების გამო თქვენი სამწლიანი უთანასწორო ბრძოლა დასრულდება. ყველაფერი მოგვარდება, ყველაფერი ქვეყნის სასიკეთოდ იქნება“.

დემურ კუხალიაშვილი

P. S. ახლახან გავიგე, რომ არაპროფესიონალები და საქმიდან შორს მდგომი ადამიანები ცდილობდნენ ნახმარი სახელმძღვანელოებისთვის ყდები გამოეცვალათ (ცნობილი ანდაზისა არ იყოს, გარეთ ახალი, შიგნით ნახმარი). ბავშვების მოტყუება არ გამოუვათ. დრო მოვა და ყველაფერს თავისი სახელი დაერქმევა.

ინფორმაცია

იუზილარ მასწავლებელს საკატორ მოქალაქის ნოღება მიენიჭა

ზაფხულის ერთ მშვენიერ საღამოს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში სახალხო დღესასწაული „ელიაობა“ და „დედოფლისწყარობა“ ერთად აღინიშნა.

დედოფლისწყაროს ცენტრალურ მოედანზე, სპეციალურად მოწყობილი სცენიდან, ტრადიციულად, საპატიო და ნარმატებული მოქალაქეები დაასახლეს. მათ შორის ეს ნოდება მიენიჭა ცნობილ ჟურნალისტებს: **კლარა ოზაშვილს, ნაირა გორაშვილს, ნანა ჭიჭინაძეს, ილია მარტყოფლიშვილს**, ლვანლოსი პედაგოგებს: ნათელა ნანობაშვილს, ცისანა მჭედლიშვილს, **მერი პოპიაშვილს, სვეტლანა შალვაშვილს, ნანული ნატროშვილს**,

ჯულიეტა პოპიაშვილს, სხვადასხვა სფეროში მოღვაწე სულ 18 წარჩინებულს.

ცხოვრებისა და შრომის დიდი გზა გაიარეს ამგვარმა პედაგოგებმა. მე, ერთ-ერთ მათგანს, ჩემი რუსული ენისა და ლიტერატურის იუბილარ მასწავლებელს, თხემით ტერფამდე ინტელიგენტ, არაჩვეულებრივი გარეგნობის, უმშვენიერეს ქალბატონ ნათელა მასწავლებელს წარმოგიდგინებ.

გუშინდელ დღესათვის მასწავლებელს V კლასში ნათელა მასწავლებლის შემოსვლა. ის მოგვესალმა და გვითხრა – მე თქვენ რუსულ ენას შეგასწავლით... საკლასო ჟურნალი გადაშალა და ანბანის მიხედვით ყველა მოსწავლე

გავიცნო, ჩემი სახელი და გვარი რომ ამოიკითხა, დასძინა – მარკას ახლოს ვიცნობ, იგი ჩემი კარის მეზობელია, ოთხი კლასი სულ ხუთებზე დაამთავრა და ვუწინასწარმეტყველებ, საშუალო სკოლასაც ხუთებზე დაამთავრებს – ასეც მოხდა!

ნათელა მასწავლებელი V კლასიდან XI კლასის ჩათვლით გვასწავლიდა. 10 წლის ბავშვები მაშინ ვერ ვაცნობიერებდით, რომ იგი თავისი საგნის გამორჩეული პროფესიონალი გახლდათ. მან გვაზიარა დიდი რუსი კლასიკოსების: ა. პუშკინის, ლ. ტოლსტოის, მ. გორკის, მ. ტურგენევის, ვ. მაიაკოვსკის და სხვ. შემოქმედებას. იმ პერიოდში გაძლიერებული რუსული ისწავლებოდა ჩვენს სკოლაში. ნათელა მასწავლებელი თითოეული მოსწავლის მესაიდუმლე იყო. ბევრი კეთილი რჩევა გვახსოვს მისგან. მის გაკვეთილზე გატარებული ყოველი წამი ძვირფასი მოსაგონარია...

ნათელა მასწავლებელი მრავალშვილიანი დედაა. ოთხი მცირეწლოვანი შვილი დარჩა მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ. მან მეურვეობა თავის თავზე აიღო და შესანიშნავად აღზარდა შვილები: თემურ, პავლე, ნანა და დუგლას თავაძეები. ყველას უმაღლესი განათლება მიაღებინა თბილისის პრესტიჟულ ინსტიტუტებში.

ამ დღებში ნათელა მასწავლებელს დაბადებიდან 80 წელი შეუსრულდა. სიურპრიზი მოუწყვეს შვილებმა, რომლებიც მეუღლეებთან და შვილებთან ერთად, გაუფრთხილებლად ესტუმრნენ დედას და საიუბილეო თარიღი მიულოცეს. ამაზე დიდი საჩუქარი რა უნდა ყოფილიყო მისთვის. ოთხი შვილის და ათი შვილიშვილის მოსიყვარულე და მზრუნველი ბებოს საიუბილეო თარიღს კიდევ ერთი სამახსოვრო მოვლენა დაერთო თან – სახალხო დღესასწაულზე იგი დედოფლისწყაროს საპატიო მოქალაქედ დაასახლეს. შესანიშ-

ნავი სიტყვით მიმართა მან დამსწრე საზოგადოებას: „ეს ნოდება ჩემთვის დიდი პატივია, ძალიან კმაყოფილი ვარ, ჩემი შრომა რომ დააფასა მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობამ. ორმოცი წელი ვემსახურე მოსწავლე ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეს. არაერთი თაობა აღზარდე, გმადლობთ, რომ ჩემი თავის ადამიანები გახსოვთ და აფასებთ და არც ახალგაზრდობის ნახალობა გავიწყდებათ. დიდი მადლობა კახეთის გუბერნატორს, ირაკლი შიოლაშვილს, რომელმაც სამი წლის წინ, რაიონის გამგებელი რომ იყო, საფუძველი ჩაუყარა „დედოფლისწყარობას“ და ამ ხნის მანძილზე არაერთი ცნობილი ადამიანი გახდა საპატიო და ნარმატებული დედოფლისწყაროელი, მათ შორის, საზღვარგარეთ მოღვაწე ჩემი ყოფილი მოსწავლე ირმა შიოლაშვილი, მსოფლის ბარიტონი ლადო ათანელი, ცნობილი პოეტები, ჩვენი თანამემამულეები: მაყვალა გონაშვილი, მარინე ცხვედიანიშვილი და სხვები. ამით საზოგადოებას დაანახა, რომ კეთილსინდისიერი და თავდადებული შრომა უკვალოდ არ ქრება.“

დედოფლისწყაროელებს „ელიაობა“ და სახალხო დღესასწაული მიულოცეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი ლარიბაშვილმა**, კახეთის გუბერნატორმა **ირაკლი შიოლაშვილმა**, დედოფლისწყაროს გამგებელმა **ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა**, დედოფლისწყაროს საპატიო მოქალაქემ „ეტალონის“ ნამყვანმა, ტელეჟურნალისტმა **გოჩა ტყეშელაშვილმა**.

გაიმართა დიდი გალაკონცერტი თბილისელი და ადგილობრივი ცნობილი მომღერლების მონაწილეობით, რომელიც გრანდიოზული ფიერვერკით დასრულდა.

მარიკა კოპიაშვილი

ნათელა მასწავლებელი შვილებთან და შვილიშვილებთან ერთად

თვალსაზრისი

შესაძლებელია თუ არა, ფორმალური განათლების პირობებში მოსწავლეს განუვითარდეს „ხელოვნების“ ესთეტიკური აღქმა

სკოლებში არსებული საათობრივი დატვირთვიდან გამომდინარე, ხელოვნებას (მოიაზრება მუსიკა და სახვითი ხელოვნება) ნაკლები საგაკვეთილო საათები აქვს დათმობილი, ვიდრე, მაგალითად, მათემატიკას, ინგლისურს, ისტორიას, ლიტერატურას. თუმცა, ხსენებული აკადემიური დისციპლინების პაექრობა, საათების გადახანჩილების კუთხით, მიზანშეწონილი არ არის, რადგან „ხელოვნება“ არსებითად სხვა მოვლენაა და არ შეიძლება სხვა საგნების კონკურენტად მოიაზრებოდეს. თეოდორ საიზერი ხელოვნებას ორი მიმართულებით ჰყოფს: აღქმისა და გამოხატვის. ერთი მხრივ, ადამიანს უნდა შეეძლოს როგორც დაწერილი და წარმოქმნილი სიტუაციების, ასევე ვიზუალური და ბგერითი ფორმით გამოცემული ინფორმაციის აღქმა. მეორე მხრივ, „ხელოვნება ვიზუალური და მუსიკალური გამოხატვაა, რაც შემოქმედებით და ესთეტიკურ გამოცდილებას წარმოადგენს“ (თეოდორ საიზერი, 2010, 97).

სკოლები ყურადღებას, ძირითადად, მოსწავლეებში ესთეტიკური გამოცდილების განვითარებაზე ამახვილებენ, რაც მეტად რთული ამოცანაა. ამ ამოცანის წარმატებით შესასრუ-

ლებლად სკოლებს მცირე შესაძლებლობები აქვთ. როგორც წესი, მხატვრობისა და მუსიკის სწავლება კრახით სრულდება, შესაბამისად, გასაკვირი არაა, რომ ეს სფეროები იგნორირებულია.

შეუძლებელია, ჩავთვალოთ, რომ ესთეტიკური საკითხები ისევე ექვემდებარება თანმიმდევრულ სწავლებას, როგორც ნიგნიერების საკითხები. ამიტომაც მთავრდება იმედგამაცრუებელი შედეგებით სკოლების მცდელობა, ასწავლონ მოსწავლეებს „შემოქმედებითობა“ კვირის კონკრეტულ დღესა და საათზე.

მოყვანილი მსჯელობებიდან გამომდინარე, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ფორმალური განათლების პირობებში შეუძლებელია მოსწავლეებში „ხელოვნების“ ესთეტიკური აღქმის განვითარება.

მეორე მხრივ, საიზერი მიიჩნევს, რომ, პირიქით, ამ პროცესის განვითარება შესაძლებელია სკოლებში, ოღონდ არ უნდა დაემსგავსოს მათემატიკის, ფრანგულის, ფიზიკის სწავლებას. მნიშვნელოვანია, სკოლებს ჰქონდეთ საშუალება, მოსწავლეებს, ამ კუთხით, მრავალფეროვანი მოსამზადებელი

კურსები და პროგრამები შესთავაზონ. ამგვარი მიდგომა ხელს შეუწყობს არასაკმარისი კურსის მასწავლებლებს, გათავისუფლდნენ „სწავლების“ ჩარჩოდან და თავისუფალ სივრცეში წარუდგინონ მოსწავლეებს ხელოვნების მნიშვნელოვანი და ამაღლებული ნიმუშები. გარდა ამისა, არის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მომენტი: შემოქმედებითი მოსწავლის იდენტიფიკაცია და საგაკვეთილო პროცესის მორგება მასზე. ასეთ შემთხვევაში, ერთადერთი, რაც შეიძლება სკოლამ გააკეთოს, არის ის, რომ: თუ მასწავლებელი ამბობს, რომ კონკრეტულ მოსწავლეს უნდა მიეცეთ საშუალება, დაარღვიოს საგაკვეთილო განრიგი, სკოლამ ეს გამოწვევა უნდა დაუშვას, რადგან ხელოვნების სფეროში საუკეთესო შედეგებს აღწევენ იმ სკოლა-ინტერნატის მოსწავლეები, სადაც ახალგაზრდები მოქნილი განრიგის პირობებში სწავლობენ და გვერდით ჰყავთ დადებითად განწყობილი მასწავლებლები სახვით ხელოვნებასა და მუსიკაში. ასეთი მიდგომების გათვალისწინებით საჯარო სკოლებში ხელოვნების სწავლება წარმატებული გახდება.

რა ძირითადი გამოწვევები დგას სკოლის დირექტორის, როგორც მმართველის წინაშე

სკოლის დირექტორი არის ადამიანი, რომელიც დგას იმ ურთიერთობათა ცენტრში, რაც მასწავლებლებსა და სკოლის მიღმა არსებულ იდეებსა თუ ადამიანებს შორის ყალიბდება. სწორედ ეს ურთიერთდამოკიდებულება წარმოშობს მუდმივ კონფლიქტებსა და დილემებს, რომელთა დაძლევა და თავიდან აცილება მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებული დირექტორზე. მართლაც რომ ვთქვათ, სწორედ დირექტორი ქმნის „ამინდს“ და განაპირობებს ამ ურთიერთობების პოზიტიურად თუ ნეგატიურად წარმართვას.

ათწლეულის განმავლობაში დირექტორთა ფუნქციები ბევრად რთული და დატვირთული გახდა. კანადელი განათლების სპეციალისტის, მაიკლ ფულანის აზრით ძირითადი გამოწვევები, რაც დირექტორის წინაშეა, ესაა ცვლილებების განხორციელება. თუ ათწლეულების წინ დირექტორის უმთავრესი ფუნქცია იყო წარმმართველი როლი გასაუმჯობესებელი ღონისძიებების გატარებაში სკოლისა და თემის დონეზე, დღეს მის მთავარ ფუნქციად ცვლილებების განხორციელება იქცა. იმ ცვლილებებისა, რომლებიც ხშირად დირექ-

ტორისთვისაც გაუგებარია, მისგან კი ამ ცვლილებების ხელმძღვანელობას, სკოლის ეფექტურ მართვას და ყველა პრობლემაზე სათანადო რეაგირებას ელიან. ასევე სკოლას სთხოვენ მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრების გაუმჯობესებას და სკოლის იდეალურ ორგანიზაციად ჩამოყალიბებას.

ნიუმენმა და მისმა კოლეგებმა, ჩატარებული კვლევების საფუძველზე, დაასკვნეს, რომ სკოლის სიძლიერე განისაზღვრება დირექტორის, როგორც ძირითადი ლიდერის და მთელი კოლექტივის ქმედითუნარიანობით, რომლებიც ერთად მუშაობენ მოსწავლეთა სწავლების გასაუმჯობესებლად. იდენტიფიცირებულ იქნა სკოლის შესაძლებლობების ხუთი ურთიერთდაკავშირებული კომპონენტი:

1. მასწავლებლის ცოდნა, უნარები და ქცევები;
2. პროფესიული თემი;
3. პროგრამის თანმიმდევრულობა;
4. ტექნიკური რესურსები;
5. პრინციპული ლიდერობა.

როგორც კვლევის ავტორი მიიჩნევს, სკოლის შესაძლებ-

ლობები ვერ განვითარდება ხარისხიანი ლიდერის გარეშე. სხვაგვარად რომ ითქვას, დირექტორის როლი უნდა განაპირობებდეს ოთხ ფაქტორს, რათა ყველა კომპონენტის ურთიერთქმედება სრულყოფილად ჩამოყალიბდეს.

ველსის ფონდის მიერ ჩატარებული ანალიზის მიხედვით, ლიდერი დაკავებული უნდა იყოს სამი ძირითადი ტიპის საქმიანობით:

1. მიმართულების დასახვა;
2. ადამიანების განვითარება;
3. ორგანიზაციის გადკეთება.

სკოლის განვითარება ორგანიზაციული მოვლენაა, ამიტომ დირექტორი, როგორც ლიდერი, ძალიან მნიშვნელოვანია.

ქეთევან შოროლიანი
სსიპ ტყეზის მუნიციპალიტეტის
სოფელ მუხურას საჯარო სკოლის
ინგლისური ენის
კონსულტანტ-მასწავლებელი

მასწავლებლის საშუალო რვეული

მასწავლებლის საშუალო რვეული პორტფოლიოს განუყოფელი ნაწილია. რვეულის სტრუქტურა საშუალებას აძლევს მასწავლებელს:

1. საჭიროებისამებრ შეავსოს გაკვეთილის დაგეგმვის სქემების მოკლე ან სრული ვარიანტები;
2. გაეცნოს გაკვეთილის დაგეგმვის რეკომენდაციებს;
3. გაეცნოს გაკვეთილის მოკლედ და დეტალურად დაგეგმვის ნიმუშებს.

4 ლარი

მასწავლებლის გიგლიოთიკა

მნიშვნელოვანი შეკითხვები პასუხებით

საინფორმაციო გზამკვლევი აბაზული კითხვა-პასუხის კონცეფციაზე. მასში განხილულია მნიშვნელოვანი პრაქტიკული საკითხები: სწავლების, შეფასების, კომუნიკაციის, მოტივაციის, სასკოლო კონფლიქტების, სწავლის თეორიების და სასწავლო გარემოს აქტუალურ საკითხებზე. ნიშნული დაეხმარება მასწავლებლებს, პედაგოგიური ფაქტორების სტრუქტურულად განხილვას.

3 ლარი

დამრიგებლის პორტფოლიო

დამრიგებლის პორტფოლიო საშუალებას აძლევს დამრიგებელს აღრიცხოს, გააფორმოს, აღწეროს ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით მუხლით განსაზღვრული საჭიროებები. გარდა შესავსებელი სქემებისა და ცხრილებისა, პორტფოლიო შეიცავს მეთოდურ რეკომენდაციებს, რაც დახმარებას კლასის დამრიგებელს პორტფოლიოს წარმოებაში და დამრიგებლის საჭიროების განხორციელებაში.

6 ლარი

კათედრის გაგების პორტფოლიო

კათედრის გაგების პორტფოლიო საშუალებას აძლევს კათედრის გაგების აღრიცხოს, გააფორმოს, აღწეროს ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული საჭიროებები. შესავსებელი სქემების, ცხრილებისა და კათედრის სფეროს ოქმების გარდა, პორტფოლიო შეიცავს მეთოდურ რეკომენდაციებს, რაც დახმარებას კათედრის ხელმძღვანელს პორტფოლიოს წარმოებაში და მისი საჭიროების განხორციელებაში.

6 ლარი

ინტერაქტიური მეთოდების კრებული

კრებულში აღწერილია ინტერაქტიური სწავლების მეთოდები; მოცემულია თითოეული მეთოდის გამოყენების უწყობაში აღწერა; განხილულია, რა უნარებს ავითარებს თითოეული მეთოდი; დასახელებულია თითოეული მეთოდის გამოყენების წინაპირობა. კრებულში თავმოყრილია 50-მდე მეთოდის აღწერა.

6 ლარი

მასწავლებლის კალენდარი

2015-2016 სასწავლო წლის კალენდარი ისაა შედგენილი, რომ მასწავლებელს მთელი სასწავლო წლის განმავლობაში შუაშია დაგეგმოს და ჩინიონოს მისთვის საჭირო და სასწავლო აქტივობები და ინფორმაციები. კალენდარი ყოველკვირულად აწვდის მასწავლებელს მისთვის მნიშვნელოვან პრაქტიკულ, პედაგოგიურ რჩევას თუ საჭირო ინფორმაციას.

კალენდარს ახლავს აირეველი და მთლიან სემესტრისთვის განსაზღვრული შესავსებელი გაკვეთილების ცხრილი, მნიშვნელოვანი აქტივობების რეგისტრირების თავისუფალი ფურცლები, რაც მოსახერხებელია, რათა მასწავლებელს ყველა საჭირო ინფორმაცია ერთად ჰქონდეს განთავსებული.

5.50 ლარი

შეკენის მსურველები დაგვიკავშირდით: 599 88 00 73, 295 80 23

მიმდინარეობს ხელმოწერა

მხატვრული ლიტერატურა

ათეოდორ ფონტანა - ეფი ბრისტი
მიგელ დელიგადი - ორი რომანი
აპოლონ კ. ტანვიტარი - დროის ინსტიტუტი
ქანე ჟირონი - ჰუსარი სახურავზე
ჯოზეფ კონრადი - ლორდი ჯიმი
რაფაელ საბათინი - დამოუკიდებელი ბატონი
ისტორიის მიღმა
ერნესტ ჰემინგუეი - საბანის ელექსირები
ნიკოლაი გოგოლი - რჩეული მოთხრობები
ჯონ გოლდსუორთი - რჩეული მოთხრობები
ვიქტორ ჰიუგო - პარიზის ღვთისმშობლის ტაძარი
უ. სომერსეტ მოემი - ჭრელი საბურველი
ჯეკ ლონდონი - დიდი სახლის პატარა დინასტიის
ჰენრი რაბინოვიჩი - მონტანაშაპი ასული
ლევ ტოლსტოი - კავკასიური მოთხრობები
ჯონათან სვიფტი - გულგრილი მოგზაურობა
გოტფრიდ ფონ ლაკო - სახიფათო კავშირები
ალექსანდრე პუშკინი - მოთხრობები
შტეფან ცვაიგი - მოუთმენლობა გულისა
მარკო პოლო - საყვარელი ჩრდილოეთი მიწებიდან
პროსპერ მერიმე - ილელი ვენერა
გიორგი კ. ჩხატარაძე - დონ კისოტის დაბრუნება
სტენდალი - ვითარება და შავი
ჯონ ბარი - გზა ელიტიზმისაკენ
ალბერტ მორავია - მოწყვნილობა
ალექსანდრე დიუმა - კავკასია
ჯეიმს ჯ. კუპერი - ჯაშუში
მაინ რიდი - კვარტალი
ვილჰელმ ჰაუსერი - ლიტერატურის
თეოდორ დრაიზერი - დიდი კარი
ალბერტ კოენი - დედაჩემი
გუსტავ ფლობერი - მადამ ბოვარი
ეივლ ზოლ - ქალთა პედანტობა

მსოფლიო ლიტერატურის კლასიკოსები

თითო ტომის ფასი 14 ლარი

თამაზ ვასაძე
კომენტარული
ტექსტი და
ანალიტიკური
გზამკვლევი

12 ლარი

შოთა რუსთაველი
ვეფხისტყაოსანი
ბაჩანა ბრეგვაძის
კროზაული ვერსია
სერიიდან
ინტელექტი სკოლას

ფასი - 15 ლარი

ნიმნი I
კველი ქართული მწერლობა;
ნიმნი II
„ვეფხისტყაოსანი“;
ნიმნი III
XIX საუკუნის მწერლობა
ნიმნი IV
XX საუკუნის მწერლობა

თამარ ბელიტაშვილი,
ამირან გომარეთელი

თითოეული კრებული ფასი - 12 ლარი

სამარჯობო რვეული
ქართულ მართლმადიდებლობაში

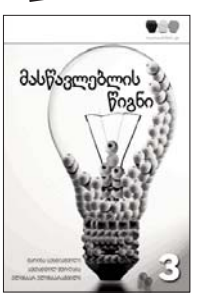
10 ლარი

პუბლიკაცია მოიცავს დაწყებითი კლასების მასწავლებლებისთვის საინტერესო საკითხებს. წიგნში მიმოხილულია შემდეგი თემები: ადრეული განათლების მნიშვნელობა ბავშვის შემდგომი განვითარებისთვის, სასკოლო მზაობის ცნება და დახმარების სტრატეგიები სკოლასთან ადაპტაციისთვის, სოციალურ-ემოციური სფეროს განვითარების ხელშეწყობა და კონკრეტული რეკომენდაციები, სწავლის მოტივაციის ამაღლების ხელშეწყობა, სასწავლო მიზნების ფორმულირება, კრიტიკული აზროვნების, მათემატიკური უნარების, მეტყველების განვითარება და კონკრეტული რეკომენდაციები ზეპირმეტყველებისა და წერილი დავალებებისათვის, კითხვის მნიშვნელობა და კითხვის უნარის სპეციფიკური დარღვევების აღიარება, ფიზიკური განვითარების ხელშეწყობა და რეკომენდაციები მოძრავი თამაშებისთვის, განმავითარებელი შეფასების საშუალებები, მშობლებთან თანამშრომლობა, საკლასო ოთახის მონაცემების სპეციფიკა, კლასის მართვის სტრატეგიები.

მასწავლებლის ბიბლიოთეკა

სინახე

წინამდებარე სახელმძღვანელოში ავტორების მიერ პრაქტიკულად არის ახსნილი ქიმიის, ფიზიკისა და ბიოლოგიის უმნიშვნელოვანესი საკითხების სწავლების მეთოდები როგორც პირდაპირი (დედუქციური), ისე არაპირდაპირი (ინდუქციური) სწავლების თვალსაზრისით. სახელმძღვანელო დაეხმარება მასწავლებელს გაკვეთილის დაგეგმვისა და დაგეგმილი გაკვეთილის ეფექტურად ჩატარების პროცესში.

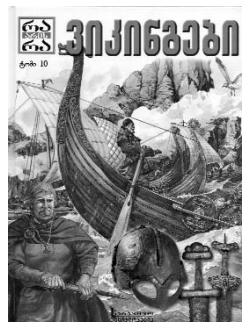
თითოეულის ფასი - 7,30 ლარი

საყვანვილო ენციკლოპედია

თითო ტომის ფასი 12 ლარი

- ავტომობილი
ამინდი
სამშრანი
უდაბნო
გამგომნებაები
განძის ქიება
გლადიატორები
დრო და კალენდარი
კველი ეგვიპტა
ეპროვა
ვიკინგები
ფიზიკა
ქიშია
მეკობრეები

- ახსნილი და აუხსნელი ფენომენები
კოშკები და ცათამბჯენები
ხალხთა დიდი გადასახლება
უკველესი ადამიანები
ოლიმპიური თამაშები
კრიმინალისტიკა
მათემატიკა
მეცნიერებაები
კველი რომი
კველი საბერძნეთი
მთები
ჯანსაღი კვება
არქიტექტურა

რა არის რა

ხელმოწერის თანხა გადმორიყხეთ რეკვიზიტებზე:
მიმღები - შპს „ახალი განათლება“,
ს/კ 202058735, ა/ა GE93LB0113314052305000,
ს/ს „ლიბერთი ბანკი“, ბ/კ LBRTGE22
ყურადღება! ფიზიკურმა პირებმა, თანხის გადმორიყვისას,
მიუთითეთ პირადი ნომერი

დაწყებითი
კლასებისთვის

ფორმატი A2 (42x59.4 სმ)

- 1. წელიწადის დროები:
ფართობი-ზამთარი
2. წელიწადის დროები:
გაზაფხული-ზაფხული
3. ფერები
4. გარეული ცხოველები
5. გარეული ფრინველები
6. პრეფიქსები
7. შინაური ცხოველები და ფრინველები
8. პიტიინის ნივთები
9. საოჯახო ნივთები
10. ტრანსპორტი
11. წყლის პინდები
2.50 ლარი

მაღალი
კლასებისთვის

ფორმატი A1 (59.4x84.1 სმ)

- 1. რელიგიის წარმოშობა
2. გარეული ფრინველები საბერძნეთში
3. გარეული ცხოველები საბერძნეთში
4. მწერები
5. ძვეწარგებლები საბერძნეთში
6. საბერძნეთის მცენარეები
7. საგზარდო წარმოშობა
8. ნიდაბი - სიტყვების წყარო
9. რაბილინი და დინოზავრები
10. ზღვის დინოზავრები
11. ძირითადი ელემენტების პერიოდული სისტემა
12. ქართული მითების შეიარაღება და საბერძნეთში ტიპები
13. მსოფლიოს შვიდი საოცრება
4 ლარი

მწერალთა
კორტრეტები (34x47 სმ)

- 1. მიხეილ ჯავახიშვილი
2. გიორგი ლეონიძე
3. ირაკლი აბაშიძე
4. ნოდარ დუმბაძე
5. პაპი ნეკრესელი
6. კონსტანტინე გამსახურდია
7. პაოლო იაშვილი
8. სულხან-საბა ორბელიანი
9. პულიკარა აბაზაძე
10. გურამ რჩეულიშვილი
11. დავით გურამიშვილი
12. გიორგი
13. რევაზ ინანიშვილი
14. თეიმურაზ I
15. ვახტანგ VI
16. გიორგი მთრეული
17. გრიგოლ ორბელიანი
18. დავით აღმაშენებელი
4 ლარი

რეპროდუქციები

- 1. ჰერკულის ტყვეობა - შაქლი დავითი
2. მწველთა თამაშის დრო - დონიკო ბრუნი
3. ადელ ზღვა-გაბრის პორტრეტი - გუსტავ კლიმტი
4. მინიკა - დიმიტრი ველასკესი
5. დელფოსელი სიბილა - მიქელანჯელო
6. მხატვრის ბავი - კლუდ მონე
7. უკველი შვილის დაბრუნება - რეზანდტი
8. საბანო - ოგიუსტ რენუარი
9. საპირბო გასინება გრან შატის კუნძულზე - ჟორჟ სიორა
6.5 ლარი

მითითებული
პირი ცალის ფასი

თამაშური კლასიკები

პროფესიული უნარების ფესტივალი სან პაულოში

Worldskills georgia-ს გუნდი, ბრაზილიაში, ქალაქ სან პაულოში გამართულ საერთაშორისო შეჯიბრში მონაწილეობდა. პროფესიული უნარების საერთაშორისო კონკურსში სან პაულოში 59 ქვეყნის 1200-მდე მონაწილე, 4 საკონკურსო დღის განმავლობაში, ცდილობდა დაემტკიცებინა, რომ პროფესიულ უნარებს სხვა ქვეყნის კონკურსანტებზე უკეთ ფლობს. საქართველო წელს 6 პროფესიით იყო წარდგენილი.

Worldskills San Paulo 2015-ზე, ნომინაციაში „ქვეყნის საუკეთესო წარმომადგენელი“ – Best of Nations გახდა პროფესიულ კოლეჯ „იკაროსის“ სტუდენტი ლეონარდო სტეფანოვი – სარესტორნო სერვისი.

Worldskills-ის ისტორია 1950 წლიდან იწყება და მონაწილეთა რაოდენობა ყოველწლიურად მატულობს. 43-ე კონკურსს, წვერი ქვეყნის სტატუსით, წელს პირველად, საქართველოც შეუერთდა. ფლორისტი, მზარეული, სტილისტი, სარესტორნო საქმის სპეციალისტი, ვებდისაინერი და შემდეგბედი – ეს იმ პროფესიების ჩამონათვალია, რომლებითაც საქართველო წარდგა კონკურსზე.

ლეონარდო სტეფანოვი: „სარესტორნო სერვისი საკმაოდ საინტერესო სფეროა, იმიტომ რომ, მუდმივად ხარ ხალხთან კომუნიკაციაში, ეცნობი სხვადასხვა ხალხების ტრადიციებს, სამზარეულოს. ეს ის პროფესიაა, სადაც ყოველთვის შეგიძლია გამოიყენო შენი ფანტაზია, ინიციატივა და მუდმივად ცვალებადი.“

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ახალი სასწავლო წელი დაიწყო

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ახალი, 2015-2016, სასწავლო წელი დაიწყო. ახალი სასწავლო წლის დაწყება სტუდენტებს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა თამარ სანიკიძემ მიულოცა.

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მოქმედებს 27 აკრედიტებული საბაკალავრო, 13 სამაგისტრო და 11 სადოქტორო პროგრამა, ქართულ ენაში – მომზადების საგანმანათლებლო და მასწავლებლის მომზადების 60-კრედიტიანი საგანმანათლებლო პროგრამა, ასევე, 9 ავტორიზებული სამაგისტრო პროგრამაც.

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, 2014-2015 სასწავლო წელს, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაფინანსებით, განხორციელდა ფასადის რეაბილიტაცია, გარემონტდა სასწავლო კორპუსები, ლაბორატორიები, სარდაფი, მოეწყო ბიბლიოთეკა და საგამოცდო ცენტრი, შეივსო ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდი.

თამარ სანიკიძე: „წელს სოხუმის უნივერსიტეტმა, დაახლოებით, 800 სტუდენტი მიიღო, თითქმის შეესაბამება უფასო მიმართულებებიც, რაც ასევე მისასალმებელია. მინდა მივულოცო“

ლოცო ყველა სტუდენტს სასწავლო წლის დაწყება და ვუსურვო წარმატება, რადგან ისინი მოხდენენ უნივერსიტეტში, რომელსაც ნამდვილად აქვს თავისი ისტორია და ტრადიციები. მინდა ის იმედეები, რასაც სახელმწიფო, და თვითონ უნივერსიტეტიც, ამ ახალგაზრდებზე ამყარებს, გამართლდეს.“

დიმიტრი ჯაიანი, აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის მინისტრი: „წელს 84 სტუდენტი გვეყავს ოკუპირებული ტერიტორიიდან. ეს ძალიან მაღალი ციფრია, თუ გავითვალისწინებთ, რა პირობებში უხდებოდა სწავლა ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოსწავლეებს, პედაგოგებს, მშობლებს. ყველაზე მეტად გასახარია, რომ ცოდნამ თავისი გაიტანა და იმ პედაგოგების უანგარო, გმირობის ტოლფასი შრომა (ღამის 2-3 საათზე ბავშვებს ინკუბიტორად, თავიანთი სახლებში ამეცადინებენ ქართულ ენასა და ლიტერატურაში) დაფასდა.“

ჯონი აფაქიძე, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი: „სექტემბრის მესამე კვირას სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ტრადიციულად, იწყებს სწავლას. დღესაც ამ ტრადიციას არ ვუღალატებ და პირველკურსელებთან საზეიმო შეხვედრა შედგა. ძალიან გვახარებს, რომ ჩვენს ღონისძიებას მრავალი საპატიო სტუმარი ესწრებოდა და სტუდენტებისთვის ძალიან კარგი კულტურული პროგრამა იქნა წარმოდგენილი. ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ ჩვენთან სტუდენტებმა ხარისხიანი განათლება მიიღონ და მათთვის საინტერესო იყოს სოხუმის უნივერსიტეტში სწავლა. გარდა ამისა, მათ შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ სხვადასხვა შემოქმედებით ჯგუფებში. გვაქვს ევროკავშირის სხვადასხვა პროექტები, რომლებიც სტუდენტებს გაცვლით პროგრამებში ჩართვის შესაძლებლობას აძლევს. ჩვენი არაერთი სტუდენტი, ევროპის სხვადასხვა უნივერსიტეტში სწავლობს.“

ასე რომ, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სწავლა საინტერესოა, პრესტიჟულია და ალბათ ამიტომაც, ტრადიციულად, ყოველთვის ძალიან ბევრი მსურველია ჩვენს უნივერსიტეტში მობილობით გადმოსვლის.“

სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი პირველი წლის სტუდენტებს იღებს

82 ქართველი ახალგაზრდა ამერიკული უნივერსიტეტის დიპლომს თბილისში მიიღებს. სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს პროგრამების სტუდენტებს ახალი სასწავლო წლის დაწყება პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა თამარ სანიკიძემ და ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი – საქართველოს დირექტორმა მაგდა მალრამმა მიულოცეს.

პროექტი „სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი – საქართველო“ 2014 წლის ივლისში დაიწყო, როდესაც ხელი მოეწერა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს საქართველოს მთავრობასა და სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტს შორის. პროექტი ხორციელდება აშშ-ს ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციის 140 მილიონი დოლარის კომპაქტის ფარგლებში. პროექტის მიზანია საქართველოში შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი კადრებისა და ადამიანური კაპიტალის გაძლიერება, საინჟინრო და ტექნოლოგიური სფეროს მართვით. უმაღლესი განათლების პროექტის განხორციელებისთვის, კომპაქტის ფარგლებში, მოხდება 30 მილიონი აშშ

დოლარის ინვესტირება გრანტის სახით.

სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამერიკული ბაკალავრიატის პროგრამები საქართველოს სამ წამყვან სახელმწიფო უნივერსიტეტში განხორციელდება, ესენია: თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი. წელს, სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი სტუდენტებს შემდეგ სპეციალობებს სთავაზობს: ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი ქიმია/ბიოქიმიაში; ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი კომპიუტერული ინჟინერიის დარგში; ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი ელექტრული ინჟინერიის დარგში.

21-ე საუკუნის ერთ-ერთი მონივრული სახელმწიფო კვლევითი უნივერსიტეტის უპირატესობას წარმოადგენს მისი ძლიერი სამეცნიერო ბაზა და აკადემიური პერსონალი. ამ უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულები მზად არიან პროფესიული კარიერის დაწყებისათვის ან სწავლის შემდგომ საფეხურზე წარმატებით გაგრძელებისათვის.

ათასწლეულის გამოწვევის მეორე კომპაქტს ახორციელებს ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი – საქართველო.

მთავარი რედაქტორი: მარიკა ჩიქოვანი

მისამართი: 0102 თბილისი, ტაბალაშვილის ძ. №3
ტელ.: 032 295 80 23, 599 880073
www.axaliganatleba.ge axaliganatleba@gmail.com

რედაქციის საბანკო რეკვიზიტები: შპს „ახალი განათლება“ ს/კ 202058735
ა/ა GE86BG000000123631000GEL, ს.ს. „საქართველოს ბანკი“ ზ/კ BAGAGE22,

რედაქციაში შემოსული ხელნაწერები არ რეცენზირდება და ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ISSN 2233-386X

9 772233 386008 >